

2019

YÜKSEK LİSANS TEZİ

S. ÖZTÜRK

T.C.

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN
TRİATLONCULARIN TRİATLON SPORUNA BAŞLAMA
NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seda ÖZTÜRK

Tez Danışmanı

Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR

BALIKESİR-2019

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN TRIATLONCULARIN
TRIATLON SPORUNA BAŞLAMA NEDENLERİ VE
BEKLENTİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seda ÖZTÜRK

TEZ SINAV JÜRİSİ

Doç. Dr. Ahmet Şadan ÖKMEN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi - Başkan

Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR
Balıkesir Üniversitesi - Üye

Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA
Balıkesir Üniversitesi - Üye

Tez Danışmanı
Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR

BALIKESİR - 2019

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde
yürütülmüş olan
“**Türk Milli Takımında Yer Alan Triatloncuların Triatlon Sporuna Başlama
Nedenleri ve Beklentileri**”
başlıklı tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul
edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 01/07/ 2019

TEZ SINAV JÜRİSİ

Doç. Dr. Ahmet Şadan ÖKMEN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Başkan

Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA
Balıkesir Üniversitesi
Üye

Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR
Balıkesir Üniversitesi
Üye

Yukarıdaki Yüksek Lisans Tezi, sınav jüri komisyonu tarafından imzalanarak

29/07/2019 tarihinde teslim edilmiştir.

Prof. Dr. İzzet KARAHAN
Enstitü Müdürü

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda patent ve telif haklarını ihlal edici etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tezde kullanılmış olan tüm bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.
(01/07/2019)

Seda ÖZTÜRK

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim sürecinde yol gösterip akademik tecrübesini benimle paylaşan, manevi ve bilgi birikimini benden esirgemeyen, saygıdeğer hocam **Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR**'e, Türk Milli takımında yer alan triatlon sporcularına, başarılı antrenörleri **İlker SEZEN** ve her zaman yanımda olan aileme desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi.....	3
1.2. Sınırlılıklar.....	3
1.3. Alt Sınırlılıklar	3
1.4. Sayılılar	4
1.5. Hipotezler	4
1.6. Araştırmanın Önemi.....	5
1.7. Araştırmanın Amacı.....	8
2. GENEL BİLGİLER	9
2.1. Triatlon Sporunun Dünyadaki Tarihi	9
2.2. Triatlon Sporunun Türkiye'deki Tarihi	10
2.3. Triatlon Sporunun Genel Özellikleri	11
2.3.1. Yüzme Etabı	12
2.3.2. Bisiklet Etabı	17
2.3.3. Koşu Etabı	20
2.4. Triatlon Sporuna Yönelme Eğilimleri	22
2.4.1. Elit Sporcu ve Triatlona Yönelme	28
2.4.2. Aile ve Triatlona Yönelme	32
2.4.3. Sosyal Çevre ve Triatlona Yönelme	34
2.4.4. Okul, İş Çevresi ve Triatlona Yönelme.....	35
3. GEREÇ VE YÖNTEM	38
3.1. Araştırma Grubu	38
3.2. Veri Toplama Aracı	38
3.3. Veri Toplama Yöntemi	39
3.5. Verilerin Analizi	39
4. BULGULAR	40

4.1. Demografik Bulgular	40
4.2. Karşılaştırmalı Analiz Bulguları	47
5. TARTIŞMA	58
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	64
6.1. Sonuçlar.....	64
6.2. Öneriler.....	65
KAYNAKLAR	67
EK-1. ÖZGEÇMİŞ	72
EK-2. TRİATLON SPORUNA BAŞLAMA İLE BEKLENTİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERE AİT ANKET FORMU	73

ÖZET

Türk Milli Takımında Yer Alan Triatloncuların Triatlon Sporuna Başlama Nedenleri ve Beklentileri

Araştırmamızın temel amacı, Türk Milli Triatlon Takımında yer alan uluslararası yarışlara katılan sporcuların triatlon sporuna başlama nedenleri, triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile triatlon sporundan beklentileri arasındaki ilişkilerin tespit edilmesidir. Türk Milli Takımında yer alan uluslararası yarışlara katılan 14-18 yaş kategorisinde (n=21) yarışan ve genç ve yıldız sporcular ile 19 yaş ve üzeri elit kategoride yarışan sporculardan (n=19) kadın ve erkek olarak rastgele seçilen 40 triatletten oluşturmaktadır. Anket, Sunay ve Saracaloğlu (1997) tarafından geliştirilmiştir. Araştırmada katılımcılara uygulanan anket; Sunay ve Saracaloğlu'nun (1997), ayrıca Bayraktar ve Sunay'ın da 2004 yıllarına ait çalışmalarında kullanılmıştır. Anket araştırmanın amacına uygun olarak triatlon spor dalına uygun olarak revize edilmiş, veri toplama aracı olarak sporculara uygulanmıştır.

Araştırmadan elde edilen verilerin betimleyici istatistiği için SPSS paket programı kullanılmıştır. Ölçekten alınan puanlara ait frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış, gruplar içindeki farkların anlamlılığı test edilirken, t-testi uygulanmıştır. Anketteki değişkenler arasındaki ilişkiye ise korelasyon testi ile bakılmıştır. İstatistiksel testlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ ve $p<0,01$ olarak alınmıştır. Triatlon sporuna başlama nedenleri ile triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve triatlon sporundan beklentilerinin karşılaştırmasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Sonuç olarak; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve triatlon sporundan beklentileri incelendiğinde, beden eğitimi öğretmeni olmak, yurt dışında yeni ülkeler görmek ve spor camiasında tanınan, sevilen birey olmak beklentileri profesyonel olarak triatlon sporunu yapma seviyesini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sporcu, Milli Takım, Triatlon.

ABSTRACT

The Reasons For and Expectations From Starting Triathlon Sport of The Triathlon Players in The Turkish National Team

The main purpose of our research is to determine the reasons for the athletes participating in the national races to start this sport and the relationship between triathlon sport and the reasons of their doing it professionally. Forty athletes selected randomly as men and women from the youth and junior athletes in the National Team participating in international races; in the 14-18 age category and the athletes racing in the elite category of 19 years and over are the people we've searched about. The survey used in the research has been developed by Sunay and Saraçoğlu (1997). The questionnaire applied to the participants was used in not only Sunay and Saraçoğlu's but also Bayraktar and Sunay's research in 2004.

The questionnaire has been revised according to the purpose of the study and triathlon sport and applied to the triathletes as data collection tools. Statistical Packages for Social Sciences computer program was used for the descriptive statistics of the data obtained from the study. The frequency and the percentage distributions of the scores were calculated and t-test was applied while testing the meaning of the differences in the groups. The relationship between the variables in the questionnaire was examined by correlation test. The statistical significance level was taken as $p < 0,05$ and $p < 0,01$ respectively in the tests. No significant difference has been determined while comparing the reasons to start triathlon, the reasons for doing this sport professionally and the expectations from triathlon.

As a result, when triathlon sport the reasons of dealing with it professionally and the expectations from this sport were examined we come to the point that being a Physical Education teacher and the expectation of being abroad seeing new countries, becoming a well-know and beloved person increases the level of doing triathlon professionally.

Key words: Sport, Athlete, National Team, Triathlon.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

dk	: Dakika
ITU	: Uluslararası Triatlon Birliği (International Triathlon Union)
km	: Kilometre
m	: Metre
sn	: Saniye
TTF	: Türkiye Triatlon Federasyonu
TBF	: Türkiye Bisiklet Federasyonu
WTC	: Dünya Triatlon Birliği (World Triathlon Corporation)

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 2.1. Triatlon Sporu	9
Şekil 2.2. Triatlon Yüzme Etabı	13
Şekil 2.3. Triatlon Yüzme Etabı	13
Şekil 2.4. Dolphin Kick Yüzme Stili	14
Şekil 2.5. Triatlon Wetsuit	16
Şekil 2.6. Triatlon Değişim Alanı	17
Şekil 2.7. Triatlon Bisikleti	18
Şekil 2.8. Triatlon Değişim Alanı	19
Şekil 2.9. Triatlon Bisiklet Etabı Değişim Alanı	19
Şekil 2.10. Triatlon Koşu Etabı	21
Şekil 2.11. Triatlon Koşu Etabı Bitiş Çizgisi	22

TABLolar DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 2.1. Triatlon Yarışma Mesafeleri	12
Tablo 2.2. Kısa Mesafe Yarışlarındaki Genç Atletlerde Yüzücü Kıyafeti Durumları	15
Tablo 2.3. Uzun Mesafe ve Olimpik Yarışlardaki Elit ve 23 Yaş Altı Yüzücü Kıyafeti Durumları	15
Tablo 4.1. Sporcuların Demografik Özellikleri	40
Tablo 4.2. Sporcuların Triatlona Başlama Nedenler İle İlgili Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları	41
Tablo 4.3. Sporcuların Triatlon Sportu İle Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenlerinin ve Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları	43
Tablo 4.4. Sporcuların Triatlon Sportundan Beklentileri İle İlgili Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları	45
Tablo 4.5. Cinsiyete Göre Triatlon Sportuna Başlama Nedenleri İle İlgili Farklar	47
Tablo 4.6. Cinsiyete Göre Triatlon Sportu İle Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri İle İlgili Farklar	48
Tablo 4.7. Cinsiyete Göre Triatlon Sportundan Beklentiler İle İlgili Farklar	49
Tablo 4.8. Yaş Gruplarına Göre Triatlon Sportuna Başlama Nedenleri İle İlgili Farklar	50
Tablo 4.9. Yaş Gruplarına Göre Triatlon Sportu İle Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri İle İlgili Farklar	51
Tablo 4.10. Yaş Gruplarına Göre Triatlon Sportundan Beklentiler İle İlgili Farklar	52
Tablo 4.11. Eğitime Göre Triatlon Sportuna Başlama Nedenleri İle İlgili Farklar	53
Tablo 4.12. Eğitime Göre Triatlon Sportu İle Profesyonel Olarak Uğraşma Nedenleri İle İlgili Farklar	54
Tablo 4.13. Eğitime Göre Triatlon Sportundan Beklentiler İle İlgili Farklar	55
Tablo 4.14. Ölçekler Arası Korelasyon Analizi	56

1. GİRİŞ

Triatlon sporunun yapılmaya başlanması ve skorlarının resmen alınmasıyla federasyona bağlanan bir spor dalı olarak gelişimi aşağıdaki süreçlerden geçmiştir:

- 1920 - 1930: Sporcu ve akademisyen olan Scott Tinley'e göre; triatlonun kökenleri Fransa'da düzenlenen "Les Trois Sports (üç spor), "La Course des Debrouillard" (yapabilenlerin koşusu), " La course des Touche a Tout" (herşey dahil koşu) yarışlarına dayanır (Beğen, 2008).

- 1972: San Diego'da avukat olan David Pain'in doğum günü etkinliği adına, Amerika Birleşik Devletleri Veteran Koşu Derneği, 10 kilometre (km) koşu ve 800 m yüzmeden oluşan bir biatlon yarışması organize etmiştir (Yaşar, 2011).

- 1974: Amerika Birleşik Devletleri'nin San Diego kentinde "Mission Körfezi Triatlonu" Jack Johnstone ve Don Shanahan tarafından 46 sporcunun katılımıyla düzenlendi. 2.5 mil (4 km) yüzme 5 mil (8 km) bisiklet 2.8 mil (4.5 km) koşu, 0.25 mil (0.40 km) yüzme, 2 mil (3.2 km) koşuyu içermektedir (Beğen, 2008).

- 1977: Amerikalı asker olan Yüzbaşı John Collins ve arkadaşları, Amerika'da yapılan 3 büyük yarışmanın hangi branşının daha dayanıklılık gerektirdiğini tartışırlar. Bu büyük yarışmalar; yüzmede 3.800 metre (m) açık deniz yüzmesi parkuru olan 'The Waikiki Roughwater Swim' yarışması, bisiklette 180 km parkuru olan 'The Around Oahu' yarışması ve koşuda klasik maraton parkuru olan 42.195 m 'Honolulu Marathon' yarışmasıydı. John Collins ve arkadaşları, bu 3 yarışma mesafesini bir seferde yapılması fikrinde birleşirler. İnsanın dayanma gücü üzerine doğan bu fikir ile ilk 'Triatlon' adını alarak yapılan yarışma; 3.8 km yüzme, 180 km bisiklet ve 42.195 km koşu mesafelerinin peş peşe yapılmasıyla gerçekleşmiştir.

- 1978: Ohau Adası'nda 15 sporcunun start aldığı ilk resmi yarışmada, 12 sporcu yarışmayı bitirebilmiştir. Bu yarışta 11:46:58'lik derecesiyle Gordon Haller birinci olmuştur. Yarışma sonrası Amerikan televizyon kanalı olan ABC 'Collins Triatlonu' denen yarışma organizasyonunun yayın hakkını alır. Bu, triatlon sporunun bilinirliği açısından bir dönüm noktası olmuştur (Mora, 1999).

Uluslararası Triatlon Birliği (International Triathlon Union, ITU), sporu uluslararası arenada yönlendirerek, olimpiyat programında triatlon sporunun yer alması amacıyla, 1989 yılında kurulmuştur. Yılda bir kez elit ve genç profesyonel triatletlerle amatör triatletler için Dünya şampiyonası düzenler. Dünya Triatlon Birliği (World Triathlon Corporation, WTC), “Ironman” (demir adam) olarak adlandırılan Dünya'daki diğer triatlonları da bünyesinde barındırır. WTC, her yıl “Ironman” ve Ironman 70.3 mesafe yarışlarını da organize eder (Türkiye Triathlon Federasyonu, 10 Aralık 2018).

Türkiye'de ise ilk resmi triatlon denemesi, 1986 yılında Boğaziçi üniversiteli bir grup öğrenci tarafından Boğaziçi Üniversitesi içerisinde organize edilmiştir. Bu yarışma yaklaşık olarak 30 sporcunun katılımıyla gerçekleşmiştir. Bir sonraki triatlon müsabakası ise Enka Spor Kulübü içerisinde Sadi Gülçelik oyunlarında gerçekleşen triatlon olmuştur. Kulüp bünyesinde bulunan sporcuların gönüllü olarak çalıştığı organizasyonun yapılmasını sağlayanlar, Prof. Dr. Aysel Pehlivan ve Yüksel Kılıç'tır (Fişek, 2003).

Olimpik standartlarda (1,5 km yüzmeye, 40 km bisiklet ve 10 km koşu) ve resmi hakemlerin nezaretinde, Alanya'da sporun turizme katkısını yurtdışında gören bir kısım sporseverin çabaları ile ilk olarak 17 Ekim 1991 tarihinde uluslararası boyutta bir organizasyon düzenlemiştir. Bu organizasyon yerli ve yabancılar tarafından olumlu eleştiriler almasının akabinde geleneksel olarak düzenlenmesine karar verilmiş ve günümüze kadar giderek gelişen bir konuma ulaşmıştır.

Alanya'daki olumlu gelişmenin devlet desteğinde sürmesini sağlamak ve yapılan organizasyonun sadece Alanya Triatlonu ile sınırlı kalmaması için triatlon sporu, 1994 yılı sonunda Türkiye Bisiklet Federasyonu'na (TBF) bağlanmış ve 2001 yılına kadar faaliyetlerini Bisiklet Federasyonu bünyesinde sürdürmüştür; 19 Aralık

2001 tarihinde Türkiye Triatlon Federasyonu (TTF), TBF'den ayrılarak kurulmuştur (Türkiye Triatlon Federasyonu, 10 Aralık 2018).

Bu bağlamda; 'Türk Milli Takımı'nda yer alan Triatloncuların Triatlon Sporuna Başlama Nedenleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi' üzerine yüksek lisans tez çalışmamın konusu belirlenmiş olup, nicel bir araştırma ile de desteklenerek triatlon sporuna başlama, profesyonel olarak uğraşma ve milli sporcu olarak yapılan triatlon sporunda hedeflenen beklentilerin neler olduğu yönünde araştırmaya yer verilmiştir.

1.1. Problem Cümlesi

Türk Milli Takımı'nda yer alan triatlon sporcularının triatlon sporuna başlama nedenleri ve beklentilerinin cinsiyet ve eğitim düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

1.2. Sınırlılıklar

a) Çalışma evreni, Türk Milli Takımı'nda yer alan kadın ve erkek triatlon sporcularıyla (n = 40) sınırlıdır.

b) Araştırma kuramsal çerçevesi, literatür araştırması olarak kitap, dergi, makale ve internet ortamında yer alan her türlü bilimsel araştırma ile sınırlıdır.

c) Araştırma, veri toplama aracından elde edilen verilerin istatistiksel analizlerin sonucundaki araştırma bulguları ile sınırlıdır.

d) Genellemeler, araştırmanın kapsayacağı katılımcı grubu ile sınırlıdır.

1.3. Alt Sınırlılıklar

Bu araştırma TTF tarafından düzenlenen Türk Milli Takımı'nda yer alan kadın ve erkek farklı kulüplerden oluşan 40 triatlet sporcusu ile sınırlandırılmıştır. Bu araştırma, anketten elde edilecek verilerle sınırlı olup, elde edilecek veriler sadece bilimsel amaçlarla kullanılmıştır. Bireylere uygulanacak anket, her birey için

bir defaya mahsus objektif ve sınırlı zamanlar içerisinde cevaplandırılmıştır. Araştırma, tez süresi ile sınırlıdır.

1.4. Sayıtlar

a) Araştırmaya katılanların kullanılan veri toplama araçlarını doğru ve samimi bir şekilde cevaplayacakları varsayılmaktadır.

b) Kullanılacak veri toplama araçlarının istenilen bilgiyi elde etmede geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

c) Örneklemin evreni temsil edecek nitelikte olacağı varsayılmaktadır.

1.5. Hipotezler

Araştırmanın problem cümlesine bağlı olarak geliştirilen hipotezler aşağıdaki gibidir:

H₁: Milli takım triatlon sporcularının cinsiyetlerinin triatlon sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₂: Milli takım triatlon sporcularının yaş gruplarının triatlon sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₃: Milli takım triatlon sporcularının eğitim durumlarının triatlon sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₄: Milli takım triatlon sporcularının cinsiyetlerinin triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₅: Milli takım triatlon sporcularının yaş gruplarının triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₆: Milli takım triatlon sporcularının eğitim durumlarının triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₇: Milli takım triatlon sporcularının cinsiyetlerinin triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₈: Milli takım triatlon sporcularının yaş gruplarının triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₉: Milli takım triatlon sporcularının eğitim durumlarının triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₀: Milli takım triatlon sporcularının triatlona başlama nedenleri ile triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₁: Milli takım triatlon sporcularının triatlona başlama nedenleri ile triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₂: Milli takım triatlon sporcularının triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

1.6. Araştırmanın Önemi

Spor, bireylerin birlik içerisinde hareket edip milliyetçi yanlarını ortaya çıkarmaktır. Her ne kadar başarı, bireysel haz doğrultusunda kendini gösterme imkânı daha çok bulsa da milliyetçilik ilkesinin var olma, ait olma bilincini geliştiren yapısıdır. Aynı zamanda elit düzeyde yarışma, oyun ve performans çalışmasına yönelik bir uğraştır. Nitekim sporun hangi dalı olursa olsun içinde mutlaka rekabet duygusunu taşıyan bununla birlikte kazanma hırsı ve oyun sistematüğini birleştiren bir alan olduğu bilinmektedir. Fişek (2003)'e göre; sporun, spor olabilmesi için bireyin yaptığı hareketleri (aktiviteleri), kendisini korumak için yapmaması gerekmektedir. Bu noktada diyebiliriz ki kendini savunma amaçlı yapılan içgüdüsel faaliyetler spor olamaz. İnsanların spor yapabilmeleri için öncelikle spora ayırmaları gereken zaman olmalıdır. Ancak yaşam ile mücadele içinde olan birisi için bu türden boş zaman bulunamayacağı açıktır.

Sporda ulaşılmak istenilen en temel amaç, fiziksel kapasiteyi artırarak estetikle birlikte başarıya ulaşmaktır. Teknolojinin de ilerlemesiyle birlikte daha geniş boyutlara ulaşarak boş zamanları kaliteli bir şekilde değerlendirmek, belirli

kurallar kapsamında oyun kazanma ve kaybetme, başarıya ulaşma ve bununla birlikte maddi ve manevi sonuçlar elde etmek için yapılan toplumsal bir olgu haline gelmektedir.

Hangi spor dalı için olursa olsun yetenekleri için harcanan çaba düşüncenin gelişmesinde önemli rol oynar. Bireye herhangi bir amaç için çaba sarf etmesini, bunun için iradesini kullanıp fedakâr olmasını öğretir. Başarılı olmak için sadece ve sadece çalışma ile olacağını, başarıyı elde ettikçe çevresinin ilgisini ve tebrik/takdirini kazanacağını öğretir. Ferdi veya takım halinde yapılmış olan sporlarda kişinin kendisine verilen görevi en iyi şekilde yapması kişinin kendisinde sorumluluk, dayanışma, yardım, destek olabilme duygusunu geliştirir. Başka bir açıdan spor ergenlik çağında karşılaşılan önemli sorunlardan biri olan arkadaşlarla iyi ilişki kurabilme ve samimi olabilme duygularını olumlu yönde geliştiren bir araçtır. Ortak kurallar ve amaçlar içinde bireyin kendisine ve karşısındakine saygı ve sevgi kapsamında oluşturulan arkadaşlıklar daha kalıcı olmakla birlikte kişiye olumlu kişilik özellikleri kazandırmaktadır. Gençlikte bu tür arkadaşlık kurmuş kişilerin toplumla ilişkileri daima daha kolay ve iyi olmuştur (Voight, 1998).

Sporun toplumları birleştirici ve bütünleştirici etkisi ele alındığında evrensel bir boyut kazanması dünyadaki var olan spor olgusunu da geliştirerek yoğun olarak yaygınlaştırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Türkiye nüfusunun genel dağılımına bakıldığında %27'sini 12-24 yaş arasının oluşturduğu, bu dağılımın dışında kalan nüfusun spora olan ihtiyacının daha çok olduğu belirtilmiştir. Gelişen ve değişen teknoloji çağında, ilerleyen tıp ve bilimsel çalışmalarla ortalama yaş sınırı yükselmiş ve spora olan ihtiyaç artmıştır (Sunay, 2002).

Spora yönelme nedenleri arasında seçilen spor dalını sevmek ya da sadece spor sevgisi olarak değerlendirmek tek başına yeterli görülmemekle birlikte bireyleri spora yönelten sebepleri gruplandırmak mümkündür. Örneğin; ailesinde sporcu olan bir kişinin spora yönelmesi durumu, beden eğitimi öğretmenlerinin yönlendirmesi, yeni bir sosyal çevrede var olma, saldırganlık ve kendini gösterme duyguları, başarı ya da başarısızlık ölçütlerinin değerlendirilmesi, çeşitli dünya görüşleri, seyahat imkânları, milli duyguların pekişmesi, maddi manevi kazançlar için spor tercih edilmektedir.

Sporcuların özellikle performans gerektiren yarışmalarda, yarışma ortamı ile birlikte yoğun baskı içerisinde oldukları ve bundan oldukça etkilendikleri görülmektedir. Bununla birlikte sporcu gerek yarışma öncesinde gerekse yarışma esnasında ve sonrasında zaman zaman gerginlik yaşayabilmektedir. Bütün bunlarla birlikte yarışma kavramı sporcuların uzun süre fiziksel ve psikolojik hazırlık dönemi içine girdiği, bütün fiziksel ve ruhsal kapasitenin performansa dönüştüğü bir etkinlik olarak değerlendirilebilir (Ramazanoğlu ve ark., 2008).

Sporun her branşında ulaşılmak istenilen teknik ve taktik yeteneği etkili bir şekilde ortaya koyulabilmesi, en üst performansı sergileyebilmek için sporcunun sadece seçmiş olduğu spor dalında kendini göstermesi ve ilerlemesi ile mümkün olabilmektedir. Her gün belirli bir disiplin içerisinde yapılan ve uzun zaman alan antrenmanlar, bunun yanı sıra antrenman dışındaki veya antrenman içindeki zihinsel çalışmalar sporcunun herhangi bir işte çalışarak kazanç sağlamasını zorlaştırmaktadır. Büyük organizasyonlarla düzenlenen spor müsabakalarının ilgi çekici olabilmesi ancak yüksek kalite ve performans sergilemekle ilgili olmaktadır (Öztürk, 1998).

Bunun için de uzun süren, çok yönlü olan ve maddi açıdan yüksek harcamalar gerektiren hazırlıklar yapılmaktadır. Göz ardı edilen bu tür durumlarda sporcunun, sporu meslek gibi algılaması ve meslek edinmiş duruma gelmesi çok normal gözükmemektedir. Fakat sporcuları amatör ya da profesyonel olarak nitelendirmek toplumdan topluma değişik farklılıklar gösterebilmektedir (Öztürk, 1998).

Elit sporcuların spora başlamalarındaki amaç, profesyonelleştikten sonra kendini spora adayarak yaptığı sporu yalnızca bir iş olarak görmek değildir. Hiçbir elit sporcu, elit olmadan önce kendini spora adayarak direkt olarak en üst performansı sergileyemez. Bütün bunlar, sporcularda var olan gelişmeler sonucunda ortaya çıkmaktadır. Fiziksel gelişimin artması ile birlikte, performans gelişimi de gerçekleşmiş olur. Spora yönelen elit sporcu adayında fiziksel gelişimle beraber, sosyal gelişim de başlar ve sporcunun topluma uyumuna yardımcı olur. Yeteneğini olumlu ölçüde performansa döken sporcu, çevresinde de kabul gören bir birey haline gelerek yaptığı spor dalına daha fazla önem vermiş olup, çevresinde spora yeni başlayacak olanlar içinde iyi bir örnek olmayı teşkil eder (Koç, 2005).

Sporcuları genel olarak ailesi, yakın çevresindeki ilgili antrenör ve arkadaş grupları yönlendirmektedir. Geniş halk kitlelerine ulaşan kitle iletişim araçlarının spora yöneltmedeki etkisi oldukça azdır. Ülkemizde lisanslı olarak spor yapanlar öncelikli olarak ilgili branşı sevdikleri için yapmaktadırlar. Bu nedenle genel olarak spora yönelim, duyuşsal faktörlerin etkisiyle gerçekleşmektedir (Sunay ve Saracaloğlu, 2003). Özellikle triatlon gibi ferdi olan yeni spor dalına yönelmenin temelini oluşturan duyuşsal özelliklerin arttırılması sağlanmalıdır. Dolayısıyla devletin de spor faaliyetlerini geliştirmesi ve yaygınlaştırmasına yönelik önlemleri alması gerekmektedir. Kuralları ve yarışma biçimleri farklı olan üçlü spor dalını içeren triatlon sporunun toplumda yaygınlaştırılarak yapılması oldukça önemlidir. Bu bakımdan, yapılan bu araştırma triatlon sporunun daha tanınır olması, yaygınlaşması açısından farkındalık yaratması açısından önem kazanmaktadır. Bu alanda yapılan çok sınırlı araştırma yer aldığından, yapılan bu tez çalışmasının literatürdeki boşluğu kapatacağı ve gelecekte yapılacak diğer araştırmalara katkıda bulunacağından önemli olduğu düşünölmektedir.

1.7. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türk Milli Takımı'nda yer alan triatlon sporcularının triatlon sporuna başlama nedenleri ve beklentilerinin tespit edilmesidir. Bununla birlikte, triatlon sporu yapanların cinsiyet değişkenine göre farklılık olup olmadığını belirlemektir. Ayrıca triatlon sporunu yapan sporcuların eğitim değişkenleri arasında farklılıklarının olup olmadığını araştırmaktır. Bu doğrultuda, triatlon sporunu yapan sporcu sayısını artırarak, triatlon sporunu ölkemizde yaygınlaştırmak ve aynı zamanda milli takım sporcu kalitesinin gelişmesini sağlamaktır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Triatlon Sporunun Dünyadaki Tarihi

Spor, birtakım fiziksel etkinlikler bütünü olarak değerlendirilmesinin yanında, kişilere bireysel ve sosyal kimlik ile grup aidiyeti duygusu vermesiyle kişinin sosyallik kazanmasına katkıda bulunan bir olgu olarak da ele alınmaktadır (Küçük ve Koç, 2004). Ayrıca kişiler yönünden bir dürtü, kendini anlatma şekli, başarı ölçme unsuru, toplumsal yönden de eğitime, toplum dokusuna ve sosyo-ekonomik yapıyla uyumlu bireyleri yönlendirme aracı olarak da ifade edilebilir (Dever, 2010). Spor, aynı zamanda tek başına veya kolektif olarak yapılan ve belirli kurallara sahip, özel teknik gerektiren, gerek fiziksel gerekse de düşünsel etkinlikleri kapsayan bir olgudur (Koç, 2005). Sporun en önemli işlevlerinden birisi de saldırganlık güdüsü için barışçı ve arındırıcı bir boşalma olanağı sağlamaktadır. Spor aracılığıyla saldırganlık ve şiddet eylemleri gibi toplumu tehdit edici ve tehlikeli durumlar da engellenebilir (Balçoğlu, 2003). Spor etkinlikleri sürecinde kişilerin sürekli interaktif iletişimi, bireysel ve sosyal uyum yönünden adeta bir laboratuvar çalışması şeklinde de değerlendirilebilir. Triatlon sporu ise yüzme, koşu, bisiklet branşlarının art arda yapılmasından oluşan multidisipliner, olimpik bir spor branşdır (Şekil 2.1.).

Şekil 2.1. Triatlon sporu.

Triatlonda her sporcu yüzme, koşu, bisiklet ve malzeme değişim etaplarını en kısa sürede tamamlamaya çalışır. Bireysel olarak yarışılan triatlon mesafelerinde, dışarıdan yardım almak yasaktır (beslenme, mekanik yardım vb.). Sadece belirli yerlerde, gönüllü kişiler yiyecek ve içecek dağıtmaktadır. Özellikle bisiklet etabında sporcuya avantaj sağlayan draft; bir diğer sporcunun arkasına yani rüzgârına girerek parkurda gitmek, olimpiyatlar ve dünya kupası yarışlarında eğer olimpik mesafeli yarışlar ise izin verilmektedir. Draft, ITU'nun ve olimpik yarışlarda profesyonel seviyedeki triatletlere serbest bırakılırken, amatör yarışların çoğunda yasaklanmıştır (Hauswirth ve ark., 1999).

2.2. Triatlon Sporunun Türkiye'deki Tarihi

Dünyada ve ülkemizde triatlon, henüz çok genç bir spor branşdır. Uluslararası bilimsel çalışmaların sayıları ancak son yıllarda artış göstermektedir. Türkiye'de bu branşa yönelik yapılmış özgün bilimsel çalışma sayısı sadece iki tanedir (Beğen, 2008; Bilgin ve ark., 2009).

Türkiye'de ilk triatlon denemesi, 1986 yılında Boğaziçi Üniversiteli bir grup öğrenci tarafından Boğaziçi Üniversitesi içerisinde organize edilmiştir. Bu yarışma yaklaşık olarak 30 sporcunun katılımıyla gerçekleşmiştir. Olimpik standartlarda resmi olarak ilk denemeler ise;

a) 1,5 km yüzme,

b) 40 km bisiklet,

c) 10 km koşu şeklinde ve resmi hakemlerin gözetimi altında 1988 yılında Eskişehir'de Nihat Aydın tarafından 2 saat 59 dk 43 sn'lik süre ile başarıyla sonuçlandırılmıştır.

Alanya'da sporun turizme katkısını yurtdışında gören bir kısım sporseverin çabaları ile ilk olarak 17 Ekim 1991 tarihinde uluslararası boyutta bir organizasyon düzenlenmiştir. Bu organizasyon yerli ve yabancılar tarafından olumlu eleştiriler almasının akabinde geleneksel olarak düzenlenmesine karar verilmiş ve günümüze kadar giderek gelişen bir konuma ulaşmıştır. Alanya'daki olumlu gelişmenin devlet

desteğinde sürmesini sağlamak ve yapılan organizasyonun sadece Alanya Triatlonu ile sınırlı kalmaması için triatlon sporu, 1994 yılı sonunda Türkiye Bisiklet Federasyonu'na bağlanmış ve 2001 yılına kadar faaliyetlerini Bisiklet Federasyonu bünyesinde sürdürmüştür. 19 Aralık 2001 tarihinde ise TTF, Türkiye Bisiklet Federasyonu'ndan ayrılarak kurulmuştur (Türkiye Triatlon Federasyonu, 10 Aralık 2018).

Bu süreçte, 50 lisanslı sporcu ve 5 spor kulübü olan federasyon, 5 yılda 2.000'den fazla sporcu ve 50'ye yakın kulübe ulaştırılmış, aynı zamanda da antrenör ve hakem kursları ile kendi hakem ve antrenörlerimizin yetiştirilmesi sağlanmıştır. Yurtdışından getirilen ünlü antrenörler, kendi antrenörlerimize en son teknik ve destekleri vermiştir. Türkiye'de Alanya, Erdek, Sapanca, Ahlat, Eğirdir, Köyceğiz, Marmaris, İstanbul, Kütahya Çeşme, Sinop gibi il ve ilçelerde organizasyonlar gerçekleştirilmiştir. Yurtiçinde çok sayıda bölgede triatlonun yanı sıra duatlon branşı da canlandırılmıştır. 2007'de TTF altın çağını yaşamış ve ITU, federasyonumuzu başarılı 4 uluslararası yarışmadan sonra 'yılın altın federasyonu' ilan ederek federasyonumuz Dünya triatlon tarihine geçmiştir (Türkiye Triatlon Federasyonu, 10 Aralık 2018).

2.3. Triatlon Sporunun Genel Özellikleri

Bireysel bir spor olan triatlon, sporcunun ulaşabildiği gücü zorlayarak insanüstü bir çaba gerektiren ve farklı yaş gruplarının yapabileceği bir spor dalıdır. Olimpik tarzda rekor denemelerinin gerçekleştirilmediği, aynı zamanda da hava ve zemin şartlarına göre derecelerinin değişiklik gösterebildiği bir spor türü olmasından dolayı insanların triatlona ilgisi artmaktadır.

Triatlonda her sporcu yüzme, koşu, bisiklet ve malzeme değişim etaplarını en kısa sürede tamamlamaya çalışır. Bireysel olarak yarışılan triatlon mesafelerinde dışarıdan yardım almak yasaktır (beslenme, mekanik yardım. vb.). Ancak önceden belirlenmiş beslenme noktalarında gönüllüler su ve yiyecek dağıtır.

Özellikle bisiklet etabında sporcuya avantaj sağlayan draft; (bir diğer sporcunun arkasına, yani rüzgârına girerek parkurda gitmek), olimpik ve ITU Dünya

Kupası yarışlarında eğer olimpik mesafeli yarışlar ise izin verilmektedir. Draft, ITU'nun ve olimpik yarışlarda profesyonel seviyedeki triatletlere serbest bırakılırken, amatör yarışların çoğunda yasaklanmıştır (Hauswirth ve ark., 1999).

Triatlon mesafelerinin zamanlaması yapılırken 5 farklı zaman hesaplanır (Fox ve ark., 2011). Bunlar (Tablo 2.1.);

a) **Yüzme zamanı:** Yüzmenin başlangıç noktasından ilk geçişe kadar olan süre.

b) **Geçiş 1 (T1) zamanı:** Yüzme aşamasının bitmesinden bisiklet aşamasının başlamasına kadar geçen zaman (yüzme ekipmanlarından ayrılarak, bisiklet ekipmanlarının donanım süresi).

c) **Bisiklet zamanı:** Bisiklet sürecinde baştan sona dek geçen zaman.

d) **Geçiş 2 (T2) zamanı:** Bisiklet aşamasının bitmesinden koşu aşamasının başlama noktasına dek geçen zaman (Bisiklet ekipmanlarından ayrılarak, koşu ekipmanlarını donanım süresi).

e) **Koşu zamanı:** Yarış sonunda koşu başlangıcından sonuna dek geçen zaman.

Tablo 2.1. Triatlon yarışma mesafeleri (T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı).

Yarışmanın Adı	YÜZME	BİSİKLET	KOŞU
Kısa sprint	375 m	10 km	2.500 m
Sprint triatlon (kısa mesafe)	750 m	20 km	5 km
Olimpik triatlon (olimpik mesafe)	1.500 m	40 km	10 km
Uzun mesafe (Ironman)	3.800 m	180 km	42.500 m

2.3.1. Yüzme Etabı

Triatlon, yüzme branşı ile başlamaktadır. Genel olarak kadın ve erkek sporcuların çıkışları ayrı olarak verilmektedir. Yüzme etabı denizde olduğu kadar, az debili nehirler, göl ya da havuzlarda da gerçekleştirilebilmektedir. Bu etap normalde,

seçilen yerlerde hazırlanmış olan geniş parkurlarda yapılmakta ve yarışmacıların suyu rahat bir şekilde terk edebilmeleri için çıkış noktası geniş tutulmaktadır. Avrupa’da yalnızca triatlona yönelik olarak tasarlanmış havuz ve tesisler bulunmaktadır (Şekil 2.2.).

Şekil 2.2. Triatlon yüzme etabı.

Şekil 2.3. Triatlon yüzme etabı (Alanya Belediyesi, 15 Ekim 2018).

Sporcular, yüzme etabında bacaklarını yüzücülere oranla daha dikkatli ve az kullanmaktadırlar. Zira gerek koşu, gerekse bisiklet etaplarında bacak kasları enerjisini korumaları gerekir. Çok sayıda yarışmacı, türbülansı dengeleme ve uzun süreli yüzmeye sağlama amacıyla farklı stiller geliştirmektedir (Mora, 1999). Bu etapta triatletler, avantajlı bir pozisyona sahip olmak durumundadırlar. Zira sporcu, diğer triatletin akıntı boşluğundan faydalanarak ilerlediğinde enerji kaybının az

oluşundan dolayı yarış sürecinde avantajlı duruma gelecektir (Şekil 2.3.). Genel olarak yarışmacılar “yunus tekmesi/dolphin kick” yöntemini kullanarak dalgalara karşı kafa üstü dalış gerçekleştirirler. Etabın sonunda ise hızı artırımında dalga enerjisini kullanma suretiyle bedenlerini dalgaların üzerinde kıyıya doğru kaydırmaktadırlar. Yüzme alanı şamandıralarla sınırlandırıldığından sporcular bu işaretleri izlerler. Dolayısıyla yüzme esnasında başlarını su üzerine çıkarmaları gerekmektedir. Değişiklik yapılmış vuruş teknikleri, sporcuların enerji kaybı olmaksızın, başlarını su üzerine çıkararak şamandırayı görmesini sağlar (Beğen, 2008).

Şekil 2.4. Dolphin kick yüzme stili.

Yüzme etabı, göl ya da deniz kenarında olduğu zaman yarışmacılar soğuk iklim şartlarıyla uyumlu yüzücü giysilerini giyerler. Yarışmaya katılan tüm sporcular, organizatörlerin verdikleri yüzme bonelerini giyerek yarış numaralarını kol ya da bacak bölgesine yazmak zorundadırlar. Sporcular, istediği şekilde yüzebilme, başlama ve bitiş noktalarında yürüyebilmekle birlikte yüzme esnasında yalnızca mayo giyme zorunlulukları bulunmaktadır. Ayrıca yarışmacıya üstünlük sağlayacak herhangi yardımcı bir malzeme kullanamamaktadırlar (Şekil 2.4.).

Yüzücü giysisinin giyilebileceği durumlar, aşağıdaki Tablo 2.2. ve Tablo 2.3.'de gösterilmektedir (Türkiye Triatlon Federasyonu, 14 Ekim 2018).

Tablo 2.2. Kısa mesafe yarışlarındaki genç atletlerde yüzücü kıyafeti durumları.

Kısa Yüzme Mesafesi	Üzerindeki Değerde Yasak	Altındaki Değerde Zorunlu	Suda Maksimum Kalma Süresi
750 m	20 ⁰ C	14 ⁰ C	20 dk

Tablo 2.3. Uzun mesafe ve olimpiik yarışlardaki elit ve 23 yaş altı yüzücü kıyafeti durumları.

Kısa Yüzme Mesafesi	Üzerindeki Değerde Yasak	Altındaki Değerde Zorunlu	Suda Maksimum Kalma Süresi
1.500 m	20 ⁰ C	14 ⁰ C	30 dk

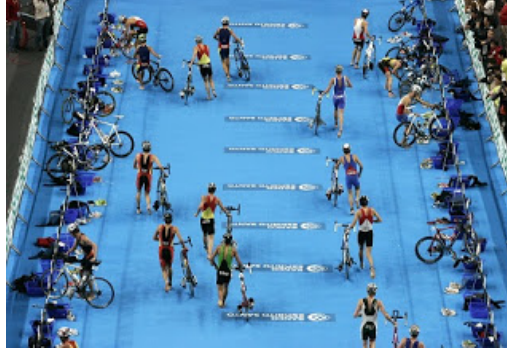
Yarışmacılar, su sıcaklığının komitenin belirlediği ısının altına düşmesi durumunda, wetsuit olarak adlandırılan ve yarışmacıyı soğuktan koruyan giysiyi giyebilmektedirler. Bu giysinin kullanımı kurallara göre, bütün yaş gruplarında uygulanmaktadır; 5 mm kalınlığı geçen wetsuit'in kullanılması ise yasaktır. Su ısısı, yarışmadan bir saat önce belirlenmektedir. Parkurun orta noktasında 60 cm derinlikte ısı örneği alınmakta, kaydedilmiş olan minimum ısı düzeyi, yarışmada resmi su sıcaklığı olarak kaydedilmektedir (Türkiye Triatlon Federasyonu, 14 Ekim 2018). Yarışmanın yapılacağı gün, hava koşullarının uygun olmama durumunda ise wetsuit kullanımı ve yüzme mesafesi, yarışmayı düzenleyen komisyon tarafından belirlenmekte ve son karar, yarışmanın başlamasından 1 saat önce ilan edilmektedir. Federasyon tarafından onaylanmayan wetsuit ve mayo kullanımı da yasaktır (Şekil 2.5.).

Şekil 2.5. Triatlon wetsuit.

Sporcular, yüzme etabında dinlenmek için kendilerine avantaj sağlamak amacıyla durmak ve tutunabilme hareketlerini kullanmamalıdır. Herhangi bir acil durumda ise görevlilerin yardımını talep eden yarışmacı ise yarışmadan ayrılmaktadır.

Yarışma sürecinde palet, eldiven ve pedal gibi itici güç temin eden aletlerin kullanılması ise yasaktır. Parkur çıkış noktasında yerlerini alan sporcular yan taraflara doğru hareket edemezler. Uluslararası yarışmalarda her yarışmacı ülkesinin, ulusal yarışlarda ise klübün formasını giymek zorundadır. Yüzme etabı başlangıcında, erken çıkış yapan triatletlerin sayısı 3 ya da daha az ise, bu sporcular değişim alanında bisikletlerini almadan önce 15 sn zaman cezasıyla cezalandırılmaktadırlar. Sayılarının üçten fazla olma durumunda ise triatletlere çıkış tekrarlatılmaktadır. Kol ve bacaklara yazılı olan rakamların silinmesi durumunda ise yarışmacılar, görevlileri uyarmak zorundadırlar. Yüzme etabından sonra çıkışta bone ve gözlük gibi malzemeleri, değişim alanındaki kutulara konulur. Kutu dışına atılan malzemeler nedeniyle sporcular sprint mesafe için 10 sn, olimpik mesafede 15 sn ve uzun mesafede ise 30 sn süreler ile cezalandırılmaktadır (Şekil 2.6.).

Şekil 2.6. Triatlon değişim alanı.

Şamandıralarla tespit edilmiş olan parkurda kısaltma yapan yarışmacı diskalifiye edilmektedir. Yarış sürecinde tekneye binmiş olan triatletlere ya da yarışı bırakmış olanlara listede “terk” ya da “dnf” yazılmaktadır. Yarışmada itme, çekme ve düşürme gibi engelleyici amaçlı hareketlerde bulunan triatletler diskalifiye edilmektedir. Bu etapta yarışmacılar, start’tan on dakika önce sudan çıkmış olmalıdırlar. Ayrıca, anons edildikten sonra start alanında bulunmayanlar ise diskalifiye edilirler (T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, 13 Ekim 2018).

2.3.2. Bisiklet Etabı

Triatlon bisikletleri, olimpik triatlon ve uluslararası dünya kupası yarışları dışında, profesyonel bisiklet yarışlarından farklı olmaktadır. Zira bu yarışlarda bir triatletin diğerinin hava akımından faydalanmasına izin verilmediğinden sporcular gruplaşmamaktadırlar. Ortaya çıkan bu durum ise yol bisikleti yarışlarındaki zamana karşı etap ile benzerlik göstermektedir. Triatlonda kullanılan bisikletler genel olarak aerodinamik kurallarıyla uyumludur. Bu tür bisikletlerde sele borusu, diğer bisikletlere kıyasla daha dik açığa sahiptir ve bu açı 76⁰den fazladır. Sele borusunun açısıyla kalça eklemi ayakların ve ayna kolun hemen üzerinde bulunacağından bisikletçilerin pozisyonları koşmayı andırmaktadır (Burke, 1994). Draftın yasal olduğu yarışlarda ise bisikletteki jantın uzunluğu 2 m ve çapı ise 50 cm olmalıdır (Şekil 2.7.). Bununla birlikte diğer yarışlarda 2 m uzunluk ile 75 cm çapındaki janta izin verilmektedir (Türkiye Triatlon Federasyonu, 14 Ekim 2018). Sporcular bisiklet etabının bitiminde genel olarak yüksek kadansta pedal çevirmektedirler. Triatletlerin bu atağa geçmeleri, yavaş kasılan kas liflerinde gerilmelere yol açtığı ve bunun da

koşudan önce birikmiş olan oksijen borcundan sporcuu koruduğu ifade edilmektedir (Ricard ve ark., 2006).

Şekil 2.7. Triatlon bisikleti.

Triatlonda yüzme parkurunu tamamlamış olan yarışmacılar, bisikletleriyle daha önceden tespit edilmiş parkuru yardım almaksızın sona erdirirler. Bisiklet aşamasında yarışmacılar güvenlik kaskının yanı sıra, organizatörlerce sağlanan ve arka taraftan tam görüntüye sahip yarış numarasını da sırtlarına koymak zorundadırlar. Yarışmacılar, yarış öncesinde organizasyonu düzenleyen komitenin tespit ettiği değişme alanlarında kendi numaralarının yer aldığı kısma bisikletlerini koyarlar (TTF, triatlon-nedir-nasil-yapılır, 13 Ekim 2018).

Şekil 2.8. Triatlon değişim alanı.

Parkur etabını sona erdiren sporcular, değişme yerine gelerek kask, ayakkabı ilgili malzemeyi giyerek bisikletlerini alırlar ve alanlarından çıkarlar ve bu bölgeden çıkana dek bisikletlerine binemezler. Bu alana sporcular ve görevlilerden başkaları girememektedir. Sporcuların diğer yarışanları engellemesi, gerekli malzemeleri kullanmamaları ve bisikletleri olmadan ilerlemeleri de kurallara aykırıdır (Şekil 2.8.).

Şekil 2.9. Triatlon bisiklet etabı değişim alanı.

Sprint ve olimpik mesafe yarışlarında tüm sporcular için geçerli draft alanı, 3 m genişlikte ve 7 m uzunluktadır. Bisiklet ön tekerleği bu alanın başlangıç hattı kabul edilerek sporcu, bu alanın tam ortasında yer almaktadır. Atağa geçen sporcu, diğerinin alanına girip ilerleyebilmekle birlikte 15 saniye içinde alanı terk etmelidir (Şekil 2.9.). Diğer taraftan sporcular birbirlerinin alanlarına yardım alma, güvenlik ve geçiş alanına girme sebeplerinden dolayı girebilmektedirler (Türkiye Triatlon Federasyonu, 14 Ekim 2018).

Sporcular, hakemler ve ilgili görevlilerce beyan edilen trafik kurallarına kesin olarak uymalıdır. Hem kendisi hem de diğerleri için risk unsuru olan sporcular ise disqualifiye edilmektedirler. Bunun yanı sıra, farklı kategorilerde yer alan yarışmacılar birbirleriyle drafting yapamamakta ve bunun yasaklandığı yarışlarda ise diğer sporculara veya motorlu bir araca yaklaşmak suretiyle drafting yapmaları da yasak olmaktadır. Yarışmacılar drafting yapılmasını engelleme sorumluluğunu taşırlar. Kullanılan bisikletler de uluslararası bisiklet federasyonunun standartlarına uygun olmalıdır. Sporcu, bisiklet aşamasının başlangıcında bisikletini asılı olan yerden alıp, etap tamamlanarak bisikletini aynı yere koyana kadar kaskını takmak zorundadır (Türkiye Triatlon Federasyonu, 10 Aralık 2018).

2.3.3. Koşu Etabı

Her iki etaptan sonra gelen koşu etabında, kaslar oldukça yorgundur ve bisiklet etabından koşuya geçişin etkileri de zorlayıcı olmaktadır. Bu nedenle triatletler, bisiklet-koşu geçişini kapsayan antrenmanlara daha ağırlık vermektedirler. Sporcular, koşunun başlangıcında küçük adımlarla yol kat ederek bacakları rahatsızlıkları azaltarak kaslarını germeye çalışırlar (Mora, 1999).

Şekil 2.10. Triatlon koşu etabı.

Koşu etabında yarışın yapılacağı parkur, önceden tespit edilen cadde ve patikalarda olabilmektedir (Şekil 2.10.). Bisiklet etabını tamamlamış olan yarışmacılar, bisikletlerini değişim bölgesindeki yerlerine koymak zorundadırlar. Bu bölgede koşu ayakkabılarını aldıktan sonra koşu parkurunu tamamlamak amacıyla değişim alanını hemen terk ederler. Bu alanda geçen sürenin toplam yarış süresine dâhil olduğunu da belirtmek gerekir. Sporcular, numaralarını da koşu esnasında önden görülebilecek biçimde takmalıdırlar. Triatletlere hiçbir dış destek verilmemekle birlikte resmi serinleme istasyonlarında su ve yiyecek takviyesi yapılabilmektedir.

Koşu etabında bitiş çizgisi belirgin olarak hazırlanmakta ve triatletler bu hattı aşarak yarışı tamamlamaktadırlar. Bu parkurun bitmesi aynı zamanda triatlonun da bitmesi anlamına gelir (Şekil 2.11.). Daha sonraki süreçte ise toplam derece alınarak sıralamalar da bu derecelere göre değerlendirilmektedir (Türkiye Triatlon Federasyonu, 13 Ekim 2018).

Şekil 2.11. Triatlon koşu etabı bitiş çizgisi.

Triatletlerin gövdelerinin çıplak olması, koşu süresince üstünlük sağlamak amacıyla birbirlerine temas etmeleri yasak olmakta ve teknik görevlilerce kendisi ve diğer yarışmacıları riske atan sporcular da diskalifiye edilmektedir. Bitiş hattına beraber giren ve aynı dereceye sahip olan triatletlerden yaşı daha küçük olanlar öne alınarak sıralanmaktadır. Yarışmacı dışındaki kişilerin ise onların yanında koşması kesinlikle yasaktır.

Sporcular, bisikletleriyle diğer malzemelerini sadece kendilerine ayrılmış olan alanlara uygun biçimde bırakmalıdırlar. Triatletler, değişim alanlarında diğer sporcuların ilerleyişlerini engellememeli ve onların malzemelerine karışmamalıdırlar. Yarışmada kullanılan malzemeler ilgili alanlara gerekli kutulara, diğerlerini engellemeyecek şekilde konulmalıdır. Bu kurala uymayan atletler ise ceza alanlarında cezaya tabi olurlar. Değişim alanlarında ise hiçbir surette bisiklete binilememektedir.

2.4. Triatlon Sporuna Yönelme Eğilimleri

Maslow'a göre; kendini gerçekleştirme, kişinin kendisiyle ilgili düşünce ve beklentilerini yerine getirme, yani olanakları kapsamında olanı gündeme getirmesiyle ilgilidir. Bu eğilim, aynı zamanda “yetenekleri ölçüsünde kişi ne yapabilecekse, bunun en fazlasını yapmalıdır” beklentisi şeklinde de ifade edilebilir

(Dönmezler, 1997). Kendi kişiliklerini geliştirmek için gençler, sporda serbest bir hareket bulmayı ümit eder. Antrenörün hoşgörüsüzlük ve otoriter baskısı, korku, olumsuz eleştirisi ve okul şampiyonası bu ümit ve beklentiye karşı gelebilir. Meslekî yeterliliği sayesinde karşısındakinin duygu ve düşüncelerini hissetme yeteneği, bir örnek ve otorite olarak gösterdiği doğruluk ve dürüstlük, gencin bir yandan özgürlük, diğer yandan yönlendirilme şekli çelişki dolu çabasına uygun bir cevap verebilmek için antrenörün sahip olduğu bir araçtır (İkizler, 1991).

Hareketsizlik, hareketlerin kısıtlanması, hareket etme ihtimallerinin azlığı sonucunda performansta düşme ve öğrenme zorlukları gözükür. Bu durum, aşırı uyarılma ve saldırganlık gibi kontrolsüz davranışa yol açan performans düşüklüğü ve hatalı davranışların da nedeni olan hareket fazlalığı gibi zararlıdır (İkizler, 1991). Spor faaliyetleri, bireyin bedensel özellikleri ve hâlihazırdaki hareket ihtiyacıyla bir dengede olmalıdır. Aşırı harekete geçirilme tehlikesine, denge eğitimi gibi dikkati yoğunlaştırma çalışmaları ve kendisine yönelik beklentilerin azaltılması yoluyla karşı konulabilir. Hareket tembelliği gösteren ve güduları az olan kişiler, cazip görevlere ve hareketlendirici özelliği yüksek olan gruplara katılmaya ihtiyaç duyar. Psikolojik bir güdü olan rekabet, bireyin kendisini başkalarıyla karşılaştırma, kendi yeteneklerini değerlendirme ihtiyacından doğar. Rekabet ayrıca, verilen durumların üstesinden gelebilme merakı olarak da ortaya çıkar (Balcıoğlu, 2003).

Çağımızda spor etkinlikleri gerek teknolojinin gerekse spor biliminin gelişmesine paralel olarak büyük aşamalar kaydetmektedir. Ülkelerin spor gelişmeleri de teknolojik gelişmelerine bağlı olarak değişmektedir. Gelişmiş ülkelerin spor bilimine verdikleri değer ve yaptıkları yatırımların gittikçe arttığı ve yapılan yatırımların boşa çıkmadığı görülmektedir.

Sporda üst düzeyde başarıya ulaşabilmek, spora erken yönelme ile yakın bir ilişki göstermektedir. Çocukların ve gençlerin gelecekte en yüksek verimi sağlayacakları branşlara zamanında kanalize edilmesi spor biliminin en önemli konusunu oluşturmaktadır. Yetenek seçimi çocukların mümkün olabilecek en erken yaşta başarılı olabilecekleri dala yönlendirilmek üzere gruplandırılmasıdır. Başka bir deyişle belirlenen spor dalı için en başarılı olabilecek çocukların diğer çocuklardan ayırt edilmesi işlemidir (Görgülü, 2015).

İnsanın genetik yapısının spor başarısı üzerindeki etkileri çok önemlidir. İnsana başarılı bir spor çevresi kazandırmak mümkündür, ancak iyi bir yapı kazandırmak mümkün değildir. Çocukların ve gençlerin zamanında ve isabetli olarak kabiliyetlerine uygun branşlara yönlendirilmeleri, şampiyon olabilecek üstün yetenekli sporcuların ortaya çıkarılmalarını sağlayacaktır. İşte bu ayırmadaki kriterlerin en önemlilerinden birincisi, spor dalına uygun kişilik ve fiziğe sahip sporcu seçmek, ikincisi ise, bu seçimi mümkün olan en erken zamanda yapmaktır (Küçük, 2002).

Bireyi spor yapmaya yönelten nedenleri branşı çok sevmek veya salt spor sevgisi ya da spor aşkı ile izah etmek, tek başına yeterli görülmemektedir. Bireyi spora yönelten nedenler şu şekilde sıralanabilir (Karaküçük ve Yetim, 1997);

- a) Anne ve babası (aile) eski bir sporcu olduğu için,
- b) Yeni bir çevre edinmek için,
- c) Beden eğitimi öğretmeni yönlendirdiği için,
- d) Hareket dürtüsü, performans gösterme arzusu, kendi değerini ölçme isteği veya saldırganlık duygusunu köreltmek için,
- e) Herhangi bir başarısızlığı ya da hayal kırıklığını telafi etmek için,
- f) Dünya görüşü spor yapmayı gerektirdiği için,
- g) Seyahat olanağının doğabilmesi için,
- h) Başarılı olmak suretiyle milli duyguları yaşamak için,
- i) Hoşlandığı için,
- j) Para kazanmak için.

Freud'a göre; ayaklanmış olan gerginlikleri ve duygusal durumları, ruh sağlığına yardımcı olacak şekilde kuvvete, hünere, bilgiye dayanan oyun ve spor

faaliyetlerine yönlendirerek, yön değiştirmeyle en iyi boşalım sağlanmış olur (Gezer, 2002).

Bir toplumda spora katılım şekli, düzeyi, yararı ve sorunları sadece kişilerin yetenek ve ilgilerine bağlı değildir. Toplumun spora bakış açısı dolayısıyla sporun yönetim ve organizasyonu büyük önem taşır. Spor kendine özgü toplumsal kuralları, değerleri, etkileşim simgeleri ve süreçleriyle canlı bir toplumsal yapıdır (şimşek, 2005).

Literatür taraması yapıldığında, bireylerin spora yöneliminin çeşitli sebepleri olduğu görölmektedir. Eğlence, sosyalleşme, stres düzeyini azaltma, arkadaş çevresiyle birlikte olma, başarı ve kazanma ihtiyacı, rekabet etme, ait olma hissi, sağlıklı olma, fiziksel görünümü güzelleştirme, yaşam kalitesini artırma, sosyal statü ve saygınlık kazanmak güdüleri bireylerin spora ve fiziksel aktiviteye katılımlarında başlıca nedenler olarak gösterilmektedir. Spor kulüpleri, spor salonları, spordan sorumlu örgütler, üniversiteler, spor dernekleri, fiziksel aktivite ve spora katılım için gerekli olanakları sağlamaktadır. Bireyler için spora katılım ve fiziksel aktivite beden ve ruh sağlığını geliştirmesi açısından önem taşımaktadır (Swanepoel ve ark., 2015).

Günümüzde serbest zaman etkinliklerine katılma nedenleri, aktiviteden kazanılacak fayda ile yakından ilişkilidir. İnsanların hayat tarzları, yaşadığı çevredeki aktivite potansiyeli, sahip olunan imkânlar, geçmiş deneyimler, yaş, eğitim durumu, gelir düzeyi gibi faktörler; bireylerin hem spor ve fiziksel aktivite ihtiyacını hem de bu etkinlikleri kimlerle yapacağını belirlemede etkili olmaktadır. İnsanların sosyo-ekonomik düzeyi ve eğitim düzeyi arttıka, etkinliklere katılım biçimi de değişebilmektedir. Gelir ve eğitim düzeyi arttıka, bireyler yalnız veya yakın arkadaş çevresiyle spora katılım göstermekte; azaldıkça da maliyeti düşük ve kalabalık etkinlikleri tercih etmektedirler. Bireylerin yaşı arttıka, daha pasif ve az hareket gerektiren aktiviteleri tercih ederken; genç yaştaki katılımcılar fiziksel güç, dayanıklılık ve rekabet gerektiren aktiviteleri tercih etmektedirler. Bu açıdan bakıldıkça, spor veya fiziksel aktiviteye katılım benzerlik göstermemektedir. Bir spor etkinliği, katılanlardan bazıları için eğlenceli olabilirken diğerleri için sıkıcı olabilir (Ardahan, 2013).

Literatürde yapılan teorik ve deneysel altyapı çalışmalarında ise başarı oryantasyonu ve katılım motivasyonu, en geniş yer tutan konuların başında gelmektedir (Gill ve ark., 1996). Sporda psiko-sosyal alanlarda çalışan bazı araştırmacılar, başarı motivasyonu ile ilgili kuramları geliştirmiş, bu modelleri spor ve egzersiz katılım motivasyonlarına uygulamışlardır. Bunun sonucunda, spora katılım güdüsü alanında önemli deneysel çalışmalar ortaya çıkmıştır (Duda ve White 1992). Weiss ve Chaumeton (1992) ise kapsamlı literatür tarama çalışmalarında spora katılım güdüsü ile ilgili tutarlı bulgular sunmaktadır. Genel olarak spor psikolojisi literatürü, başarı motivasyonu üzerine yapılan çalışmaları desteklemekte ve uzmanlaşma, başarı eğilimli olma, keyif alma, beceriyi geliştirmenin içsel güdülenme üzerinde etkili olduğunu belirtmektedir. Buna karşın kazanmayı arzulamak, ödüllendirilme isteği, fiziksel görünüşü düzeltme, sağlıklı yaşam faktörlerinin dışsal yollarla bireyi spora katılıma güdülediği vurgulanmaktadır. Örneğin sürat kapasitesini artırmak için koşu yapan bireyin motivasyonu ve bir beceriyi geliştirme amacı gütmesi onun içsel motivasyonu ile ilgili iken bu egzersiz nerede, kiminle, hangi sıklıkta gerçekleştirdiği ise dışsal motivasyonu ile ilgilidir. Katılım güdüsü alanında yapılan deneysel çalışmalarda katılımcılar, çoğunlukla egzersiz yapma nedenleri olarak beceri öğrenme, fiziksel olarak aktif olma, eğlenme ve haz duygularını belirtmişlerdir. Ödül kazanma ve tanınmayı artırmak gibi hedefleri olan bireylerin ise diğerlerine oranla daha az olduğu gözlemlenmiştir. Ancak spora katılım güdüsü alanında yapılan bu çalışmalar, rekabet sporlarında başarı eğilimi üzerinde durmakta, genellikle de çocuk ve gençleri kapsamaktadır. Yetişkin bireylerin serbest zamanlarında rekabet amacı gütmeyen yaptıkları egzersizlere katılım motivasyonları ile ilgili çalışmaların sayısı ise yetersiz kalmaktadır. Çocuklar ve gençler üzerinde yapılan bu teorik ve deneysel araştırmalar, yetişkinler için geçerli olmayabilir (Gill ve ark., 1996).

Yetişkinler için hazırlanan spor ve egzersiz programları, genel olarak fiziksel aktivitede devamlılığı ve uzun süreli katılımı vurgulamaktadır. Spora katılım gösteren yetişkin bireyler, çocuk ve gençler ile sağlıklı yaşam, sosyalleşme gibi aynı güdüleri paylaşabilirken bir beceriyi geliştirme, kazanma odaklı olmak gibi faktörleri daha az önemsemektedirler. Geliştirilen bu programların bireye uygun olması, spor veya egzersiz aktivitelerine katılımı için anahtar noktalardan birisidir (Roberts ve Treasure, 2001). Literatürde, spora katılım ve egzersiz psikolojisi ile ilgili yapılan

araştırmalarda katılım motivasyonlarının sosyal, demografik, kültürel ve çevresel koşullardan etkilendiğini (Biddle ve Fuchs, 2009); egzersize katılımı da en sık belirtilen engelin zaman ve sosyal destek eksikliği ve haz alamama olduğu (Trost ve ark., 2002); kendisini diğer bireylerle kıyaslamannın motivasyonu artırdığını (Pridgeon ve Grogan, 2012); benlik saygısının spora katılımı etkilediğini (Huberty ve ark., 2008) belirtmişlerdir.

Crandall (1980), insanların kişilik yapısının ve içinde bulundukları durumun onların spora katılımlarını etkileyebileceğini belirtmektedir. Bireylerin içinde bulunduğu çevre ve kişilik özellikleri, tercih ettikleri spor ortamını da etkilemektedir. Geleneksel veya yüksek riskli sporlarla uğraşan bireylerin, genelde o sporun yapıldığı fiziksel çevrede büyüdüğu ve o çevrenin yaşam tarzına uygun yaşadığı söylenilebilir. Rodeo sporcuları, genelde çiftliklerde doğup büyürken, kayak sporuyla uğraşan bireylerin kent bölgelerinde yaşaması bu duruma örnek gösterilebilir. Bu durum, bu sporlarla uğraşan bireylerin diğer aktivitelere de katılabileceği gibi, ailelerinin yaşadığı ve imkânlarının daha çok olduğu sporlarla sosyal olması, çevresel faktörlerin etkili olmasıyla açıklanabilir (Rhea ve Martin, 2010).

Yapılan araştırmalarda, spora yönelmede etkili olan çevresel faktörlerin başında arkadaş çevresi, yaşanılan çevredeki sportif etkinliklerin yapılma sıklığı ve yaşanılan çevredeki spor tesislerinin yeterliliğinin etkili olduğu bulunmuştur (İmamoğlu, 2009). Sunay ve Saracaloğlu (2003) tarafından yapılan araştırmada farklı spor dalları ile ilgilenen sporcuların spora yönelmelerine etki eden çevresel faktörler incelenmiş, spora yönelmeyi etkileyen çevresel faktörlerin içerisinde yakın çevredeki antrenör ve arkadaş çevresinin ön sıralarda yer aldığı tespit edilmiştir. Yıldırım ve Sunay (2009) tarafından tenis sporcuları üzerinde yapılan araştırmada; sporcuları tenise yönlendiren unsurlar içerisinde yaşanılan çevrenin ikinci, arkadaş çevresinin ise üçüncü sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Kazak (2007)'a göre, spora yönelmede önemli role sahip olan çevresel faktörlerin başında yerleşim yerinin spora yönelik bakış açısı ve yaşanılan sosyal çevrede insanların spora katılım düzeyleri gelmektedir. Yer alınan çevrede spora olumlu bakılması ve bölgede başarılı sporcuların yetişiyor olması söz konusu

bölgede yaşayan başka insanların da spora yönelmesine teşvik etmektedir. Bu nedenle yaşanan bölgede spora bakışın olumlu olmasının bölgede yaşayan insanların spora yönelmelerini olumlu yönde etkileyeceği söylenebilir.

2.4.1. Elit Sporcu ve Triatlona Yönelme

Elit; bir topluluğun en gözde, en seçkin ve en değerli kişileridir. Elit sporcu ise performans sporcusu olarak tanımlanmaktadır. Ulusal liglerde oynayan, aktif lisanslı, meslek olarak sporu icra eden, maddi kazanç sağlayan, yüksek performans sahibi, yarışmacı ve sporu boş zaman kavramının dışında yapan sporcular, elit sporcu statüsündedirler (Kılıcıgil, 1998).

Bireylerin sosyo-ekonomik durumları, spora katılım şeklini de belirlemektedir. Üst tabaka, daha çok kitle sporuna yönelirken, başka bir ifadeyle sporu amatör olarak yaparken, alt tabaka daha farklı amaçlarla sporun içinde yer almaktadır. Özellikle sporu bir iş olarak gören, başka bir ifadeyle bir meslek olarak düşünen bireylerin bu faaliyetten ekonomik anlamda bir beklentileri olduğu açıktır. Ekonomik durum ile spor yapma arasında doğru bir ilişki vardır. Ekonomik durum düştükçe, bireylerin spor yapma oranı azalırken, seyretme oranı artmaktadır. Elit sporun seyircisiz bir anlam ifade etmediği, kitle iletişim araçları ile de sürekli bir şekilde insanların elit sporu pasifize etmektedir. (Atay ve Öcalan, 2008).

Günümüz toplumunda, insanların refah düzeyinin ya da yaşam standartlarının yükselmesiyle, ücretli işe ayrılan zaman da azalmıştır (Okuyucu ark., 2008). Ortaya çıkan bu artı zaman diliminde insanların serbest zamanlarını değerlendirme şekli de farklılıklar göstermektedir. İnsanların bu oluşan serbest zamanlarını değerlendirme şekillerinin başında da spor gelmektedir (Ramazanoğlu ark., 2008). Dolayısıyla sosyo-ekonomik standartların yükselmesiyle spor yapma arasında da bir ilişki sözkonusudur.

Rowe (1996)'un belirttiğine göre; Avustralya'da spor yapanların durumları incelendiğinde spora çoğunlukla genç, sosyo-ekonomik statüsü yüksek ve iyi eğitimden geçmiş erkek Avustralyalıların daha fazla katıldıklarını söylemektedir. Aynı çalışmada, Amerikan istatistiklerine göre spor yoluyla dikey hareketlilik

şansının kadınlar için binde 4, erkekler için binde 7 olduğu bulunmuştur (McKay, 1991).

İngiltere ve Yeni Zelanda’da elit sporcular üzerine yapılan bir araştırmada sosyo-ekonomik statüsü yüksek ailelerin çocuklarının daha fazla spor yapma imkânına sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Ülkeler bazında yapılan sporlar incelendiğinde, jimnastik branşının Belçika’da alt tabakada, Almanya’da orta tabakada ve Amerika’da üst-orta tabakada daha yaygın olduğu görülmektedir (McPherson ark., 1989).

Elit spor sınıf, toplumsal cinsiyet gibi birçok eşitsizliği hem bünyesinde barındırmakta hem de özü bakımından meşrulaştırmaktadır. Birçok spor branşındaki sınıf yapısı, elit sporcuların sosyo-ekonomik statüsüne bakıldığında kolayca görülebilir. Tenis ve golf gibi bireysel sporları, kol emeği ile çalışan işçilerin ya da toplumdaki dezavantajlı grupların çocuklarının yapması çok da mümkün değildir. Ders ücreti, spor araç-gereçlerinin maliyeti, tesislere ulaşım ve üyelik bedelleri mütevazî gelire sahip ailelerin ve marjinal grupların sporcu çocuklarının bu alanlardan dışlanmasına neden olmaktadır. Ayrıca rugby liginde çoğunluğun emekçi ve esnaf olması, rugby birliğinin oyuncularının büyük bir kısmının memur ve borsacı olması, aynı sporun içindeki eşitsizliğin bir diğer göstergesidir (Rowe, 1996).

Habitus Teorisi sosyal sınıflar ile sportif pratikler arasındaki ilişkiyi çözümlemenin yanı sıra, yeni spor dallarının ortaya çıkmasını ve yayılmasını da açıklamaktadır. Çünkü spor da dahil olmak üzere tüm kültürel pratiklerimiz, sahip olduğumuz habitusun yansımasıdır (Amman, 2000).

Sosyal gruplar, varlığını devam ettirmek için “ayırt edilmek” isterler (Amman, 2005). Ayırt edilme, daha çok üst tabakada görülürken, orta ve alt tabaka üst tabakanın pratiklerine özenmektedir. Bu durum sportif faaliyetlerde de görülmektedir. Üst tabakanın yaptığı sporlar, alt ve orta sınıfların yaptığı sporlardan farklılık göstermektedir. Elitler, farklılıklarını spor aracılığıyla devam ettirirken, toplumun büyük çoğunluğunun onlara duyduğu özentî yaptıkları sporların zamanla popüler hale gelmesine neden olmaktadır. Bu durumda elitler yeni sporlara yönelerek ayırt edilmeye çalışırlar (Amman, 2000). Başka bir ifadeyle yeni spor branşlarının

gelişmesinde üst tabakanın farklı olma ve ayırt edilmeye yönelik örtük çabalarının yol açtığı yeni zevk ve heyecan arayışı önemli rol oynamaktadır.

Amman (2000)'in belirttiğine göre; üst tabakanın haz, eğlenme, dinlenme, sağlık vb. amaçlarla; alt tabakanın ise güçlü olmak, para ve statü kazanmak amacıyla spor yapıyor olmalarından yola çıkarak daha detaylı analizler yapar. Elitlerin sporu “kitle sporu”, kitlelerin sporu “elit spordur.” Elitlerin sporu kitlelerin sporu olmaya başladığında, “kitle sporu” olmaktan çıkıp “elit spora” dönüşmektedir. Başka bir deyişle, yeteneğini ortaya koymaya izin veren “elit spor” ya da “üst düzey sporu”, özellikle alt ve orta sınıflara mensup bireyleri “kitle sporu” denilen “serbest zaman sporu” üst sınıfa mensup bireyleri çekmektedir.

Spor, alt sosyo-ekonomik statüye sahip birçok yetenekli sporcuya hem zengin olma hem de ünlü olma imkânı verir. Bu durum polo, yatçılık, golf ve tenis gibi sadece zengin insanların yapabildiği sporlar dışında hemen hemen bütün sporlarda geçerlidir. Özellikle boks, alt tabakadan gelen kişilere bu fırsatı veren bir spordur (Dever, 2010).

Kitle sporu, elit sporcu yetişmesinde yani spora yönelme aşamasında ilk basamak olarak katkı yapmaktadır. Fakat bunun da bir sınırı vardır. Kitle sporu yapan herkes elit sporcu adayı değildir. Otuzunda veya kırkıktan sonra sağlık sporu yapmaya başlayan bireyin performans sınırları, bireyin yaşından dolayı elit sporcu olmaya uygun değildir. Dolayısıyla bu bireyin hiçbir zaman elit sporcu olma şansı yoktur. Her branşın kendine özgü spora başlama yaşının bir alt sınırı vardır. Bu sınır, çok ileriki yaşlarda elit sporcu olabilecek için çok uzun olursa, her kitle sporcusunun da elit sporcu olma gibi adaylığı söz konusu değildir (Kılıcıgil, 1998).

Küçükten büyüğe çok sayıda insanın sporun içerisinde olması, daha çok sayıda elit sporcu yetişmesini de sağlar. Kitle sporunun yararına inanarak tüm ülke çapında bu tür tanıtım ve uygulamaların hayata geçirilmesi ve herkese spor yapma olanağının verilmesi hem daha sağlıklı bir toplum hem de daha çok sayıda performans sporcu ortaya çıkaracaktır.

Bununla birlikte, kitle sporu ya da yeni ve yaygınlaşan adı ile “herkes için spor” elit sporu ile tam ters bir konumdadır. Kitle sporu kavramının ana fikri ‘herkes

için spor' dur. Elit sporcu ise hayatını sürekli spor faaliyetine göre düzenlemek zorunda olan, performans kazanmak ve korumak için belirli kurallara mutlak bir biçimde bağımlı bulunan, tasarım, hayal gücü ve inisiyatifi kısıtlanmış bir beden aktivitesi içinde olan kişidir (Ayan ve ark.,1998).

Toplum bazında siyasal gerilimleri azaltma, kültürlerarası ilişkileri arttırma ve iktisadi kalkınmaya katkı gibi olumlu ya da siyasal karşıtlıkları yeniden üretme ve baskı altına alınmış saldırganlıkları uyandırma gibi olumsuz birey bazında dikey hareketlilik kanallarını açma gibi olumlu ya da sakatlanma ve aşırı psikolojik gerilimlere neden olma gibi olumsuz işlevleriyle elit sporu, kitle sporundan son derece farklıdır. Elit sporu, üstün başarıyı sağlayacak uzun vadeli plan ve projeleri, bu projelerin hayata geçirilebilmesi için zorunlu olan yeterli sayıda teknik eleman, tesis ve malzemeyi, yetenekli gençlerin keşfedilip yetiştirilmelerini ve hedefe ulaşmaları halinde ödüllendirilmelerini gerektirir (İkizler, 2000).

Elit sporcunun işi, yani sporculuk yaşamı artık onun mesleğidir ve yaşamı spor faaliyetine göre düzenlemek zorundadır. Meslek olan bir uğraştan da para kazanılması söz konusudur. Normal bir insanın iş çalışma mesaisi ne ise, elit sporcunun da odur; belki de daha fazladır, fakat zamanları farklı olabilir. Elit sporcuların çalışma yerleri, yani iş yerleri kulüpleridir. Yaptıkları antrenman, işlerinin bir parçasıdır ve verim elde etmek içindir. Elit sporcunun yetenek ve performansının gelişmesiyle çevresinde kabul görmesi, bu sporcu için yaptığı spor branşına daha da önem vererek çalışmasını sağlarken, örnek sporcu imajı ile yeni spora başlayacaklara bir 'yönelme' eğilimi de yaratmaktadır (Kılıçgil, 1998).

Elit sporunda, seçicilik esastır. Fiziksel olarak belirli bir spor branşına uygunluk, erken yaşlarda başlamak, yetenek ve kapasite sporda önem taşır. Elit sporcu keşfetme konumunda olan antrenör ve yöneticiler, her istekliyi ya da istediklerini değil, zirveye ulaşma potansiyelini belirledikleri gençleri kabul ederler (İkizler, 2000). Elit sporcular, şampiyonalar hedeflenen amaç doğrultusunda çok çalışarak uğraşılıp, denenip ve çok zaman harcanılarak, toplumların kendi içinden çıkarlar. Bazen bir rekorun kırılabilmesi için birkaç kuşak geçebilir. Sporda başarı hemen gelmez. Bir alt yapısı ve geçmişi olması gerekir (Bulut, 2003).

Elit sporunun kazanma amacı, onu kıyasıya rekabeti gerektiren iddiacı, yarışmacı bir spora dönüştürmektir. Bu nedenle, spor ahlakını zedeleyici doping, şike, şiddet, fanatizm ve holiganizm elit sporuna özgü olumsuzluklar olarak karşımıza çıkmaktadır. Kitle sporu günümüz toplumlarının temel sorunlarından biri olan “yabancılaşmayı azaltıcı yönde bir işlev üstlenirken elit sporu “sportif yabancılaşma” olarak anılan yeni bir yabancılaşma biçimine yol açmakta, spora yöneltilen eleştirilere haklı gerekçeler sunmaktadır (İkizler, 2000).

Elit sporda bir şahsiyet olarak sporcunun toplum içinde seçkinleşmesi spor olgusunun örf, gelenek, görenek bağlamını gerekli kılmasından dolayı bir bedensel başarıyı ve değerler hesaplaşmasını gerektirmektedir. Seçkinleşmek sporcuya toplumsal bir yer (statü) ve saygınlık (prestij) kazandırmakla kalmamaktadır. Sporcu artık ait olduğu toplumsal birimin, kültürün, ‘başka’ kültür ve toplumsal birimlere karşı mücadelelerinde, yarışmalarında ‘biz’ duygusunu güçlendirici ‘bizi’ “başkası”ndan ayrıcalıklı kılıcı başarıları göstermelidir (Erkal ve ark., 1998). Performans sporcusunun amacı, yaptığı sporda başarılı olmak, bu başarıyı devam ettirmek ve daha iyi hale getirmektir (Baumann, 1994).

Ferdî bir spor olarak kabul edilen triatlonda sporcular, spor yaşamlarını üst düzey geçirdiklerinden hedef koyma, kendini motive etme dikkatli şekilde antrenmana yönelme gibi faktörleri de yaşamlarına entegre ederler. Üçlü bir spor dalı olan triatlonda bu faktörleri gerçekleştirebilen sporcular zaten elit sporculardır.

2.4.2. Aile ve Triatlona Yönelme

Aile, toplumun en küçük birimidir. Ailenin en büyük rolü, insan neslinin devamı için çocuk dünyaya getirmek ve onları iyi bir şekilde eğitmektir. Toplum hayatının temelini meydana getiren sosyal normlar, örf ve adetler, inançlar çocuğa ailesi tarafından verilmektedir. Spor çatısı altına bakıldığında, çocuğun ilgi, yetenek ve kapasitesinin gelişiminin büyük bir bölümünün aile ortamında oluşması, çocuğun spora yönelmesinden hatta bu yönelmenin hangi spor branşını tercih edeceğine kadar etki ettiğinden ailenin üstleneceği rollerin önemini tahmin etmek zor değildir (İkizler, 2000).

Aileler, çocukların daha sosyal olabilmelerine fırsat tanıyan spor olgusuna uzak kalmamaktadırlar. Ailenin bir toplumsal kurum olması ve toplumsal kurumun da temel bazı değerlerinin korunması açısından bütünlüğü nedeniyle zorunlu ve nispeten sürekli kurallar topluluğunu ifade ettiğini söyleyebiliriz. Dolayısıyla aile de bu sürekli kurallar topluluğunun en eskisi, en köklüsüdür diyebilmekteyiz. Aile kavramı, günümüzde çok kullanılmaktadır ve yaşamımızın her anında etkilidir. Ancak bilimsel inceleme amacıyla ele alındığında; tanımlanması, işlevlerinin belirlenmesi ve geniş anlamda toplumsal yapıyla ilişkisinin saptanmasında değişik yaklaşımların bulunduğu gözlenmektedir. Gelenek ve göreneklerimiz gelecekte kuşaklara taşınması bakımından etkili olan aile, eskiden kurulmuş ilişkileri, gelenekleri, alışkanlıkları kuşaktan kuşağa geçirmek yoluyla üyelerine kendi sınıfları içinde tutmak eğilimi göstermesi bakımından, toplumsal değişikliğe engeldir (Kılıcıgil, 1998).

Kentleşme ve sanayileşme ile sportif etkinliklerin gelişimi arasında da paralellik bulunmaktadır. Başka bir ifadeyle artan yaşam düzeyi, daha iyi ulaşım ve iletişim olanakları, teknolojinin gelişmesiyle birlikte nitelik ve nicelik yönünden mükemmelleşen araç ve gereçler sporu özendirilmekte ve yaygınlaştırmaktadır. Bu bağlamda, kentte oturma ve aile kültürü spora katılımı olumlu yönde etkilediği gibi seçilen spor faaliyetlerinin türünü de etkilemektedir. Toplumsal bir olgu olarak spor, ailenin sosyo-ekonomik koşullarına bağlı olarak gelişmekte ve yaygınlık kazanmaktadır. Ailenin ekonomik sorunlarla karşı karşıya kaldığı durumlarda, çocuklara destek sağlamaları zorlaşmaktadır (Koç, 2005).

Sonuç olarak; daha genç oldukları dönemlerde, çocukların spora katılımında ailenin desteği farklılaşmaktadır. Ailenin kaynak olma yeteneği de spora destek yeteneğini etkilemektedir. Ailelerin bu gereksinimleri karşılama kapasitesinin sınırlı olduğu bilinmektedir. Özellikle çocukların hangi spor dalı ile ilgilenecekleri noktasında, bu durum en belirleyici unsurlardan birisidir. Örneğin; atletizm, futbol gibi spor branşları ailelere ekonomik yönden pek fazla yük getirmezken tenis, kayak gibi spor dallarında ise durum tersi yöndedir (Mengütay, 2005).

Araştırmacılar tarafından geliştirilen perspektife göre; ailenin yaptığı spor değil, ailenin spora katılım konusundaki etkileridir. Bu ailelerde çocukların ve

gençlerin spora katılımı aile çerçevesinde organize olmaktadır. Bu sistem önemli oranlarda ailenin zaman, para ve duygusal olarak çocukların sportif faaliyetlerine katkıda bulunmalarıyla nitelendirilir (Doğan, 2006). Aynı zamanda bu davranış bir aile anlayışı ve bir aile ideali olarak desteklenmektedir. Bu ailelerde spor aile kavramına katkıda bulunmak, ailenin yakınlaşmasını ve bütünleşmesini sağlamada fırsatlar sunmaktadır. Dolayısıyla, ailenin gerek spora yönelmede ve gerekse de spor yapmada, sportif olaylar karşısında tutum ve tavır belirlemede etkili bir faktör olduğu anlaşılmaktadır.

Bununla birlikte birçok yaş gruplarında çalışan triatletlerin hem aileleri olduğu hem de çalışmak zorunda kaldıklarından, yapmaları gerekenden daha fazla antrenman yapmakta ve iş-aile-spor üçgeninde spora gereğinden zaman ayırmaktadırlar. Bu doğrultuda triatletler, normal yaşantılarını değiştirmeyecek şekilde antrenman yapmalıdırlar.

2.4.3. Sosyal Çevre ve Triatlona Yönelme

Çocuk ve genç için sosyal kabul çok önemlidir. Bu nedenle, birlikte duyan, birlikte davranan yaklaşık aynı yaşlardaki kişilerden oluşan arkadaş gruplarına girerler. Arkadaş grupları çocuk üzerinde büyük etkisi olan referans gruplarıdır. Bunlar niteliklerine göre olumlu ya da olumsuz etkileyici niteliği olan çevrelerdir.

Örneğin suça meyilli çocuk çeteleri olumsuz etkileyici niteliği olan gruplardır. Spor grupları ise olumlu etkileyici gruplardır. Çocuk böyle gruplarda enerjisini yaratıcı ve uyumlu bir şekilde kullanır (Öztürk, 1998). Arkadaşlarca aranmak, beğenilmek ve benimsenmek benlik saygısının önemli bir koşuludur. Genç arkadaşlarıyla ilişkilere girerek zekâsıyla, spor ve sanat yetenekleriyle kendini kanıtlar (Azmi, 2006).

Çevre faktörü, diğer insanlara oranla gençler için daha ayrıcalıklı bir özellik taşır. Genç ailesiyle birlikte veya bireysel algıladığı tüm durumlar, çevreden ve çevrenin etkileriyle şekillenir, biçimlenir. Genç bu biçimlere göre değişimleri bazen kıyaslayarak bazen de kendi varsayımlarıyla özdeşleştirmeye çaba gösterir. Uyum varsa kabullenir, yoksa çatışır. Yani bir tavır koyar. Bireyin sosyalleşmesinde ve

toplumsallaşma sürecinde yakın çevre çok önemli unsurlardan biridir. Birey aile ortamında yetiştiği halde yakın çevreden mutlaka etkilenir, spora yönelmede yakın çevrenin ihtiyacı ve desteği her zaman hissedilir (Kılıcıgil, 1998).

Okul, aile, işyeri ve insan tarafından işlenmiş, değerlendirilmiş olan fiziki çevre şartları, sportif faaliyetin hangi branşta yoğunlaştığına ışık tutmaktadır. Okul, aile ve işyerinde kabul görmeyen bir faaliyetin toplumda yaygınlaşması zordur. Eğer yaşanılan çevrede sosyal grup faaliyetleri gelişmemişse, dışa kapalı homojen bir sosyal yapı varsa, sosyal değişme yavaş ve yetersiz ise sportif faaliyet de arzu edilen seviyeye çıkamayacaktır. Bilindiği gibi spor sosyal bir role sahiptir (Dever, 2010).

Gelişmekte olan organizmada cinsiyet, diğer gelişmelere paraleldir. Çocukluktan yetişkinliğe başarılı bir geçiş biyolojik, psikolojik ve sosyal gelişmenin birlikte olmasıyla gerçekleşir. Sosyal gelişme kişinin içinde yaşadığı toplum tarafından kabul edilir tarzda davranmayı öğrenme süreci demektir. Gençlik çağının bağımsızlık çağı olması nedeni ile bir anlamda birey topluma karışır, yani evden kopup çevreye yönelerek spora ilgisinin artması da söz konusudur.

Birey, kendi yaşlılarıyla kaynaşma olanağını spor ve diğer faaliyetlerle bulur. Çünkü arkadaşlarının da benzer sorunları vardır ve gruplaşmalar başlar. Bu gruplaşmalar birlikte hareket etmeye kadar götürür. Topluma karışma ve kaynaşma olanağı, yaşlılarıyla beraber ilgi duyduğu etkilendiği veya merak edip denemek istediği spora yönelmeyle gelişir (Kılıcıgil, 1998). Triatlon branşında sporcuların sosyal çevrelerinin desteği oldukça önemlidir. Zira antrenmanlar ciddi mesai isteyen bir süreçtir ve antrenman zamanlaması konusunda sorunlar yaşanabilir.

2.4.4. Okul, İş Çevresi ve Triatlona Yönelme

Okullar, hem eğitim merkezleridir, hem de aynı yaş gruplarının bir araya geldiği yerlerdir. Bu nedenle, beden eğitimi açısından okullar, geniş boyutlu birer kaynaktır. Çünkü çocukların ve ortaöğretimdeki gençlerin büyüme dönemleri bu çağlara rastlamaktadır. Beden gelişiminin hızlandığı bu dönemlerde kişinin sporla direnç, çeviklik ve bazı alışkanlıklar kazanması çok önemlidir (Doğan, 2006).

Okul, ailenin eksiklerini tamamlar ve aileye göre sosyal yaşama daha açıktır. Burada işaret etmek gerekir ki, modern psikoloji artık adam klişesine göre insan yetiştirmeyi amaç edinmektedir. Tersine bireyi bağımsız bir karakter olarak ele alır ve ona özelliklerine göre benliğini kazandırır ve ahlaki yaşamın ortaya çıkaracağı sorunlara göre gençliğini hazırlar, onu kendisine ve topluma yararlı bir kişi olarak yetiştirir (Dever, 2010). Beden eğitimi ve spor uygulamaları, okullarda öğrencilere ders içi ve ders dışı zamanlarında genel eğitimin tamamlayıcısı olarak verilmektedir. Okul ve okuldaki beden eğitimi ve spor faaliyetleri çocuğun ya da gencin beden eğitilmesini sağlarken, onun psikolojik açıdan gelişmesine ve sağlıklı olmasına da katkı sağlar. Aynı zamanda sosyalleşmesini geliştirir ve beşeri ilişkilerinin gelişmesini güçlendirir (İnal, 2006).

Okul çevresinin spora yönelmeye etkisinde, okul ortamındaki beden eğitimi derslerinin başarı ile uygulanmasının rolü vardır. Öte yandan boş geçen beden eğitimi dersleri veya bir beden eğitimi meslek öğretmenin okulda bulunmayışı ve başka bir meslek öğretmenin dersler boş geçmesin diye bu derslere girmesi nedeniyle, sağlıklı yapılamayan bu derslerin spora yönelme açısından olumsuz etkileri olabilmektedir. Demokratik bir toplumda eğitim nasıl temel bir hak ise, oyunda aynı derecede doğal ve içgüdüsel bir haktır. Bugün ülkemizde temel eğitim sorunlarımızdan en önemlisi çocuğun ilkokulda oynama özgürlüğüne kavuşmamasıdır. İlkokulda temel hak ve özgürlüklerini savunma bilincine ulaşamaz. Ancak çocuğun bu temel hak ve özgürlüğünün sağlanması aile, toplum ve okulun görevidir (Kılıcıgil, 1998). Çocukların ve gençlerin içindeki saldırganlığın ve geçimsizliğin törpülenmesi, yetişkinlerin günlük hayattaki sıkıntı, yorgunluk ve tekdüzeliğin verdiği gerginliklerin giderilmesi beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle gerçekleştirilmektedir. Sporcunun sporda sağladığı üstün başarı kişiliği ve zekâsıyla birlikte, arkadaşlarına ve çevresine sağladığı üstünlük, sporcunun zamanla liderlik özelliklerini ortaya çıkarır (Azmi, 2006).

Her genç, yetenek, kişilik ve kendini spor yapmaya iten nedenler konusunda farklılık gösterir. Bazıları geleceğin şampiyonları olmak umuduyla, bazıları sırf eğlence için, bazıları ise ailesi veya arkadaşları tarafından ikna edildikleri için spor etkinliklerine katılırlar. Sebatsız ve enerjik olmayı sağlaması, sosyal gruba ve topluma aidiyeti değerlendirebilme gücünü ferde kazandırmakla, birey ile toplum ilişkilerini

daha ahenkli kılmaktadır. Aynı zamanda sportif faaliyetler fertlere, sosyal hareketlilik sağlayarak toplumda sahip oldukları statüyü yükseltici, tamamlayıcı bir etki de yapmaktadır (İnal, 2006). Triatlon gibi gelişen sportif etkinlikler yoluyla birey ve sosyal gruplar arasındaki etkileşim dolayısıyla oluşan sosyal süreç rekabet - çatışma veya mücadele – işbirliği uyum bütünleşmeyi kapsamaktadır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini, milli triatlon sporcuları oluşturmaktadır. Evrenini ise; Türk Milli Takımı'nda yer alan uluslararası yarışlara katılan 14 - 18 yaş kategorisinde yarışan genç ve yıldız sporcular ile 19 yaş ve üzeri elit kategoride yarışan sporculardan kadın ve erkek olarak rastgele seçilen 40 triatletten oluşturmaktadır. Sporculara yapılmış olan anketler, Eylül-Ekim 2018 tarihleri arasında uygulanmıştır.

3.2. Veri Toplama Aracı

Verilerin elde edilmesinde; Türk Milli Takımı'nda yer alan triatlon sporu yapan milli sporcularının triatlona başlama ve triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve beklentilerinin değerlendirilmesini amaçlayan, toplam 29 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. "Türk Sporcularının Spordan Beklentileri ve Spora Yönelten Unsurlar" olarak uygulanan ölçek; Sunay ve Saraçoğlu tarafından geliştirilmiş olup, başka branşlara da uygulanmış, anketin geçerliliği ve güvenilirliği kabul edilmiştir (Sunay ve Saracaloğlu, 1997), "Türkiye'de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri (Bayraktar ve Sunay, 2004) ve "Atletizm Yapan Atletlerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri" (Şimşek, 2005) adlı çalışmalarda kullanılmıştır. Anket, araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacı ve uzmanı tarafından triatlon spor dalına uygun olarak düzenlenmiş ve veri toplama aracı olarak çalışma grubuna uygulanmıştır. Anket, 4 ana bölümden oluşurken; 1. Bölüm, milli sporcuların kişisel bilgilerini öğrenmeye yönelik "Kişisel Bilgi Formu"ndan 2. Bölüm, milli sporcuların triatlona başlama nedenlerine ilişkin görüşleri 3. Bölüm, milli sporcuların triatlon sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenlerine ilişkin görüşleri ve 4. Bölüm, milli sporcuların triatlon sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri alt başlıklarından oluşmaktadır (EK-1.).

3.3. Veri Toplama Yöntemi

Veri toplamak amacı ile anket uygulaması, araştırmacı tarafından tesadüfi olarak belirlenen sporcular ile birebir görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Sporculara yapılmış olan anketler, Eylül - Ekim 2018 tarihleri arasında uygulanmıştır. Anketten elde edilen verilere dayalı olarak anketin 2. bölümü için iç tutarlılık güvenirlik katsayısı 0,786, 3. bölümü için 0,755, 4.bölüm için 0,697 ve anketin geneli için ise 0,829 olarak hesaplanmıştır. Buna göre, araştırmada uygulanan aracın güvenilir bir araç olduğu söylenebilir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada anketlerden elde edilen veriler kullanılarak frekans, yüzde ve aritmetik ortalama dağılımları bulunduktan sonra, araştırmaya katılan sporcuların ankete verdikleri cevapların karşılaştırılmasında, parametrik testlerden “t” testi ve ölçekler arası ilişkinin tespit edilmesi için korelasyon analizi kullanılmıştır. Normallik testi için ise Kolmogorov - Smirnov testi uygulanmıştır. “t” testi; hipotez testleri arasında en yaygın olarak kullanılan testtir. İki grup verinin ortalamaları arasında belirgin bir farklılık olup olmadığını, istatistiksel olarak belirlemeye çalışan bir yaklaşım olarak açıklanmaktadır. Korelasyon analizi ise; değişkenler arasında ilişki olup olmadığını, eğer varsa bu ilişkinin ne yönde ve ne derecede olduğunu belirlemek için kullanılan bir istatistiksel yöntemdir. Bu araştırmanın ankette yer alan ölçek soruları 5’li Likert dereceleme ölçeğindeki yorumlarda aralıklar, $4/5 = 0.80$ formülüyle belirlenmiştir. Buna göre; 1,00–1,80 (1 - Hiç), 1,81–2,60 (2 - Az), 2,61–3,40 (3 - Orta), 3,41–4,20 (4 - Fazla), 4,21–5,00 (5 - Çok fazla) şeklinde puanlama yapılmıştır.

Sonuçlar; %95 ve %99 güven aralığında, anlamlılık $p < 0,05$ ve $p < 0,01$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak toplanan veriler, istatistiksel paket programı IBM SPSS Statistics 23,0 ile değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

4.1. Demografik Bulgular

Tablo 4.1. Sporcuların demografik özellikleri.

		Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	16	40
	Erkek	24	60
Toplam		40	100
Yaş Grupları	Genç ve yıldız yaş grubu (14 - 18 yaş grubu)	21	52,5
	Elit yaş grubu (19 yaş ve üzeri)	19	47,5
Toplam		40	100
Eğitim Durumu	Ortaöğretim	20	50
	Yüksek öğretim	20	50
Toplam		40	100

Çalışmamızdaki triatlon sporcularının %40'ı (n=16) kadın, %60'ı (n=24) erkek sporcu, %52,5'i (n=21) genç ve yıldız yaş grubu (14-18 yaş grubu), %47,5'min (n=19) elit yaş grubundadır (19 yaş ve üzeri) ve %50'si (n=20) orta öğretim, %50'si (n=20) yüksek öğrenim düzeyinde eğitim almaktadırlar (Tablo 4.1.).

Tablo 4.2. Sporcuların triatlona başlama nedenleri ile ilgili görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X±SS
Anne, baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi	6 15%	1 2,5%	5 12,5%	11 27,5%	17 42,5%	3,8±1,42
Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi	6 15%	9 22,5%	7 17,5%	7 17,5%	11 27,5%	3,2±1,45
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	9 22,5%	8 20%	7 17,5%	11 27,5%	5 12,5%	2,9±1,38
Beden Eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisi	21 52,5%	5 12,5%	5 12,5%	6 15%	3 7,5%	2,1±1,40
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	19 47,5%	8 20%	5 12,5%	5 12,5%	3 7,5%	2,1±1,34
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	17 42,5%	7 17,5%	9 22,5%	6 15%	1 2,5%	2,2±1,22
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	7 17,5%	2 5%	4 10%	16 40%	11 27,5%	3,6±1,41
Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	6 15%	5 12,5%	7 17,5%	7 17,5%	15 37,5%	3,5±1,48
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	2 5%	2 5%	3 7,5%	6 15%	27 67,5%	4,35±1,14
Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	10 25%	3 7,5%	11 27,5%	3 7,5%	13 32,5%	3,15±1,58

Milli triatletlerin “Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %15’i hiç derken, %42,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, ortalama ve standart sapma değeri ise 3,8±1,42 olup sporcuların verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık geliştirebilir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %15’i hiç derken, %27,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri 3,2±1,45 olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %22,5’i hiç derken, %12,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri 2,9±1,38 olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Beden eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %52,5’i hiç derken, %7,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,1\pm 1,40$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “az” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %47,5’i hiç derken, %7,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,1\pm 1,34$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “az” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %42,5’i hiç derken, %2,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,2\pm 1,22$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “az” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %17,5’i hiç derken, %27,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,6\pm 1,41$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %15’i hiç derken, %37,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,5\pm 1,48$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %5’i hiç derken, %67,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,35\pm 1,14$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.2.).

Milli triatletlerin “Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların %25’i hiç derken, %32,5’i çok fazla şeklinde görüş

bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,15 \pm 1,58$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.2.).

Tablo 4.3. Sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerinin ve görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları.

Ölçek Maddeleri(n=40)	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X±SS
Maddi gelir arttırmak	21	9	3	2	5	2,0±1,40
	52,5%	22,5%	7,5%	5%	12,5%	
Triatlon sporunu sevmek	0	0	3	8	29	4,7±0,62
	0%	0%	7,5%	20%	72,5%	
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	1	1	4	9	25	4,4±0,96
	2,5%	2,5%	10,0%	22,5%	62,5%	
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	2	2	4	9	23	4,2±1,14
	5%	5%	10%	23%	57,5%	
Spor yaparak sağlıklı olmak	1	1	4	7	27	4,5±0,96
	2,5%	3%	10%	17,5%	67,5%	
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilip ve sayılmak	1	3	7	9	20	4,1±1,10
	2,5%	7,5%	17,5%	23%	50%	
Başarı kazanmaktan zevk duymak	0	0	3	9	28	4,6±0,63
	0%	0%	8%	22%	70%	
Yeni ülkeler görmek	2	4	5	5	24	4,1±1,26
	5%	10%	12,5%	12,5%	60%	
Gerçek mutluluğu triatlon sporunda bulmak	2	6	7	8	17	3,8±1,29
	5%	15%	17,5%	20%	42,5%	

Milli triatletlerin “Maddi gelir arttırmak” sorusuna verdikleri cevapların %52,5’i hiç derken, %12,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş genel ortalama ve standart sapma değeri $2,0 \pm 1,40$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “az” seçeneğine karşılık gelmiştir. (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Triatlon sporunu sevmek” sorusuna verdikleri cevapların %7,5’i orta derken, %72,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri ise $4,7 \pm 0,62$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “çok fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak” sorusuna verdikleri cevapların %2,5’i hiç derken, %62,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,4\pm 0,96$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek” sorusuna verdikleri cevapların %5’i hiç derken, %57,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,2\pm 1,14$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Spor yaparak sağlıklı olmak” sorusuna verdikleri cevapların %2,5’i hiç derken, %67,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,5\pm 0,96$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “çok fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak” sorusuna verdikleri cevapların %2,5’i hiç derken, %50’si çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,1\pm 1,10$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Başarı kazanmaktan zevk duymak” sorusuna verdikleri cevapların %8’i orta derken, %70’i çok fazla şeklinde görüş bildirmişler, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,6\pm 0,63$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “çok fazla” seçeneğine karşılık gelmiştir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Yeni ülkeler görmek” sorusuna verdikleri cevapların %5’i hiç derken, %60’ı çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,1\pm 1,26$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3.).

Milli triatletlerin “Gerçek mutluluğu triatlon sporunda bulmak” sorusuna verdikleri cevapların %5’i hiç derken, %42,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,8\pm 1,29$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.3.).

Tablo 4.4. Sporcuların triatlon sporundan beklentileri ile ilgili görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X±SS
Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak	1	3	7	8	21	4,1±1,11
	2,5%	7,5%	17,5%	20%	52,5%	
İyi bir fiziki görünümüne sahip olmak	1	2	6	12	19	4,2±1,03
	2,5%	5%	15%	30%	47,5%	
Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek	2	2	5	15	16	4,0±1,10
	5%	5%	12,5%	37,5%	40%	
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	6	4	4	11	15	3,6±1,46
	15%	10%	10%	28%	37,5%	
Triatlon sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak	11	8	5	8	8	2,9±1,53
	27,5%	20%	12,5%	20%	20%	
Antrenör olmak	6	5	9	10	10	3,3±1,38
	15%	12,5%	22,5%	25%	25%	
Beden eğitimi öğretmeni olmak	13	5	9	2	10	2,8±1,60
	32,5%	12,5%	22,5%	5%	25%	
Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek	11	4	10	5	10	3,0±1,54
	28%	10%	25%	12,5%	25%	
Milli takım sporcusu olmak	1	0	2	4	33	4,7±0,79
	3%	0%	5%	10%	82,5%	
Herkesçe tanınan bir sporcu olmak	3	1	5	5	26	4,3±1,24
	7,5%	2,5%	12,5%	12,5%	65%	

Milli triatletlerin “Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak” sorusuna verdikleri cevapların %2,5’i hiç derken, %52,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri ise 4,1±1,11 olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “İyi bir fiziki görünümüne sahip olmak” sorusuna verdikleri cevapların %2,5’i hiç derken, %47,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri 4,2±1,03 olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “çok fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek” sorusuna verdikleri cevapların %5’i hiç derken, %40’ı çok fazla şeklinde

görüş bildirmiş, ortalama ve standart sapma değeri $4,0\pm 1,10$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek” sorusuna verdikleri cevapların %10’u az ve orta derken, %37,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,6\pm 1,46$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir. (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Triatlon sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak” sorusuna verdikleri cevapların %12,5’i orta derken, %27,5’i hiç şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,9\pm 1,53$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir. (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Antrenör olmak” sorusuna verdikleri cevapların %12,5’i az derken, %25’i fazla ve çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,3\pm 1,38$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Beden eğitimi öğretmeni olmak” sorusuna verdikleri cevapların %5’i fazla derken, %32,5’i hiç şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $2,8\pm 1,60$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek” sorusuna verdikleri cevapların %10’u az derken, %28’i hiç şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $3,0\pm 1,54$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir. (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Milli takım sporcusu olmak” sorusuna verdikleri cevapların %3’ü hiç derken, %82,5’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,7\pm 0,79$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “çok fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.).

Milli triatletlerin “Herkesçe tanınan bir sporcu olmak” sorusuna verdikleri cevapların %2,5’i az derken, %65’i çok fazla şeklinde görüş bildirmiş, genel ortalama ve standart sapma değeri $4,3\pm 1,24$ olup milli triatletlerin verdikleri cevapların ortalaması “fazla” seçeneğine karşılık gelmektedir (Tablo 4.4.)

4.2. Karşılaştırmalı Analiz Bulguları

Tablo 4.5. Cinsiyete göre triatlon sporuna başlama nedenleri ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Erkek (n=24)	Kadın (n=16)	t	p
	X±SS	X±SS		
Anne, baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi	3,92±1,35	3,63±1,54	-0,63	0,53
Yaşadığımız çevrenin spora başlamadaki etkisi	3,29±1,49	3,06±1,44	-0,48	0,63
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	3,04±1,37	2,63±1,41	-0,93	0,36
Beden Eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisi	1,96±1,30	2,38±1,54	0,92	0,36
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	2,33±1,52	1,81±0,98	-1,21	0,23
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	2,42±1,35	1,81±0,91	-1,57	0,13
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	3,17±1,43	4,13±1,20	2,20	0,03*
Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,58±1,41	3,38±1,63	-0,43	0,67
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	4,38±1,28	4,31±0,95	-0,17	0,87
Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	3,04±1,60	3,31±1,58	0,53	0,60

*p<0,05

Yapılan “t” testine göre; milli triatletlerin sadece “Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri $4,13\pm 1,20$ iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri $3,17\pm 1,43$ olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur (p=0,003). Bu sonuç, Kadın sporcuların triatlona başlama konusunda, yakın çevredeki bir antrenörden erkek sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.5.).

“H₁: Milli takım triatlon sporcularının cinsiyetlerinin triatlon sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre

ret edilmiştir. Cinsiyet bağımsız değişkeni ile triatlona başlama nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.5.).

Tablo 4.6. Cinsiyete göre triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Erkek (n=24)	Kadın (n=16)	t	p
	X±SS	X±SS		
Maddi gelir artırmak	2,42±1,59	1,44±0,81	-2,27	0,03*
Triatlon sporunu sevmek	4,67±0,56	4,63±0,72	-0,21	0,84
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	4,33±1,09	4,50±0,73	0,54	0,60
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	3,92±1,32	4,69±0,60	2,19	0,04*
Spor yaparak sağlıklı olmak	4,33±1,09	4,63±0,72	0,94	0,35
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilip ve sayılmak	4,00±1,22	4,25±0,93	0,70	0,49
Başarı kazanmaktan zevk duymak	4,54±0,66	4,75±0,58	1,03	0,31
Yeni ülkeler görmek	3,75±1,42	4,69±0,70	2,44	0,02
Gerçek mutluluğu triatlon sporunda bulmak	3,83±1,34	3,75±1,24	-0,20	0,84

* $p < 0,05$

Yapılan “t” testine göre; milli triatletlerden “Maddi gelir artırmak” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 1,44±0,81 iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 2,42±1,59 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p=0,002$). Bu sonuç, erkek sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, maddi geliri arttırmak düşüncesinden, kadın sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.6.).

Milli triatletlerden “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 4,69±0,60 iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 3,92±1,32 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p=0,004$). Bu sonuç, kadın sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek düşüncesinden, erkek sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.6.).

Milli triatletlerin “Yeni ülkeler görmek” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri $4,69 \pm 0,70$ iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri $3,75 \pm 1,42$ olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p = 0,001$). Bu sonuç, kadın sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, yeni ülkeler görmek düşüncesinden, erkek sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.6.).

“H₄: Milli takım triatlon sporcularının cinsiyetlerinin triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Cinsiyet bağımsız değişkeni ile triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.6.).

Tablo 4.7. Cinsiyete göre triatlon sporundan beklentiler ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Erkek (n=24) X±SS	Kadın (n=16) X±SS	t	p
Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak	4,04±1,20	4,25±1,00	0,58	0,57
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	4,04±1,08	4,31±0,95	0,81	0,42
Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek	4,08±1,14	3,94±1,06	-0,41	0,69
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,79±1,38	3,38±1,59	-0,88	0,38
Triatlon sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak	2,92±1,53	2,75±1,57	-0,33	0,74
Antrenör olmak	3,38±1,47	3,25±1,29	-0,28	0,78
Beden eğitimi öğretmeni olmak	2,43±1,50	3,25±1,65	1,60	0,12
Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek	3,38±1,58	2,38±1,31	-2,09	0,04*
Milli takım sporcusu olmak	4,83±0,48	4,50±1,10	-1,32	0,20
Herkesçe tanınan bir sporcu olmak	4,08±1,32	4,50±1,10	1,05	0,30

*p<0,05

Yapılan “t” testine göre; milli triatletlerin sadece “Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek” sorusuna kadın sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri $2,38 \pm 1,31$ iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri

3,38±1,58 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur (p=0,004). Bu sonuç, erkek sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda, maddi olarak rahat bir yaşam sürme beklentisinden, kadın sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.7.).

“H₇: Milli takım triatlon sporcularının cinsiyetlerinin triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Cinsiyet bağımsız değişkeni ile triatlon sporundan beklentiler ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p≤0,05) (Tablo 4.7.).

Tablo 4.8. Yaş gruplarına göre triatlon sporuna başlama nedenleri ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Genç ve yıldız yaş grubu (n=21) X±SS	Elit yaş grubu (n=19) X±SS	t	p
Anne, baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi	4,00±1,30	3,58±1,54	0,94	0,36
Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi	2,95±1,36	3,47±1,54	-1,14	0,26
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	2,48±1,25	3,32±1,42	-1,99	0,05*
Beden Eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisi	1,81±1,29	2,47±1,47	-1,52	0,14
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	2,05±1,28	2,21±1,44	-0,38	0,71
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	2,33±1,15	2,00±1,29	0,86	0,39
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	3,33±1,35	3,79±1,47	-1,02	0,31
Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,67±1,43	3,32±1,57	0,74	0,46
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	4,38±1,12	4,32±1,20	0,18	0,86
Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	3,14±1,65	3,16±1,54	-0,03	0,98

*p<0,05

Yapılan “t” testine göre; milli triatlerin sadece “Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi” sorusuna genç ve yıldız yaş grubu sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 2,48±1,25 iken, erkek sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 3,32±1,42 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark anlamlı bulunmuştur (p=0,005). Bu sonuç, genç ve yıldız yaş grubu sporcuların triatlona başlama konusunda, arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisinin hiç olmadığını göstermektedir (Tablo 4.8.).

“H₂: Milli takım triatlon sporcularının yaş gruplarının triatlon sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Yaş grupları bağımsız değişkeni ile triatlon sporuna başlama nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p ≤0,05) (Tablo 4.8.).

Tablo 4.9. Yaş gruplarına göre triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Genç ve yıldız yaş grubu(n=21)	Elit yaş grubu (n=19)	t	p
	X±SS	X±SS		
Maddi gelir artırmak	2,00±1,41	2,05±1,43	-0,12	0,91
Triatlon sporunu sevmek	4,62±0,67	4,68±0,58	-0,33	0,75
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	4,33±1,06	4,47±0,84	-0,46	0,65
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	4,24±1,18	4,21±1,13	0,08	0,94
Spor yaparak sağlıklı olmak	4,38±1,16	4,53±0,70	-0,47	0,64
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilip ve sayılmak	4,00±1,26	4,21±0,92	-0,6	0,55
Başarı kazanmaktan zevk duymak	4,67±0,66	4,58±0,61	0,44	0,67
Yeni ülkeler görmek	3,86±1,49	4,42±0,90	-1,43	0,16
Gerçek mutluluğu triatlon sporunda bulmak	3,67±1,39	3,95±1,18	-0,69	0,5

Yaş gruplarına göre yapılan “t” testinde; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile yaş grupları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerinin genç ve yıldız yaş grubu (14 - 18 yaş grubu) ve elit yaş grubu (19 yaş ve üzeri) ile herhangi bir sebep - sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.9.).

“H₅: Milli takım triatlon sporcularının yaş gruplarının triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Yaş grupları bağımsız değişkeni ile triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p ≤0,05) (Tablo 4.9.).

Tablo 4.10. Yaş gruplarına göre triatlon sporundan beklentiler ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	Genç ve yıldız yaş grubu (n=21) X±SS	Elit yaş grubu (n=19) X±SS	t	p
Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak	4,00±1,18	4,26±1,05	-0,74	0,46
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	3,95±1,16	4,37±0,83	-1,29	0,21
Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek	3,67±1,28	4,42±0,69	-2,29	0,03
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,52±1,47	3,74±1,48	-0,46	0,65
Triatlon sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak	3,29±1,68	2,37±1,21	1,96	0,06
Antrenör olmak	3,10±1,22	3,58±1,54	-1,11	0,28
Beden eğitimi öğretmeni olmak	2,19±1,33	3,44±1,65	-2,63	0,01
Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek	2,95±1,47	3,00±1,67	-0,10	0,92
Milli takım sporcusu olmak	4,71±0,56	4,68±1,00	0,12	0,91
Herkesçe tanınan bir sporcu olmak	4,24±1,30	4,26±1,19	-0,06	0,95

Yapılan “t” testine göre; milli triatletlerin “Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek” sorusuna, genç ve yıldız yaş grubu (14-18 yaş grubu) sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapma değeri 3,67±1,28 iken, elit yaş grubu (19 yaş ve üzeri) sporcuların ortalaması ve standart sapma değeri 4,42±0,69 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,003). Bu sonuç, elit yaş grubu sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda, çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek beklentisinden, genç ve yıldız yaş grubu sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.10.).

Yapılan “t” testine göre; milli triatletlerin “Antrenör olmak” sorusuna, genç ve yıldız yaş grubu (14-18 yaş grubu) sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 3,10±1,22 iken, elit yaş grubu (19 yaş ve üzeri) sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 3,58±1,54 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,005). Bu sonuç, elit yaş grubu sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda, antrenör olmak beklentisinden fazla etkilendiklerini göstermektedir (Tablo 4.10.).

Yapılan “t” testine göre; milli triatlerin “Beden eğitimi öğretmeni olmak” sorusuna, genç ve yıldız yaş grubu (14-18 yaş grubu) sporcuların verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değeri 2,19±1,33 iken, elit yaş grubu (19 yaş ve üzeri) sporcuların ortalama ve standart sapma değeri 3,44±1,65 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,001). Bu sonuç, elit yaş grubu sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda, beden eğitimi öğretmeni olmak beklentisinden, genç ve yıldız yaş grubu sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.10.).

“H₈: Milli takım triatlon sporcularının yaş gruplarının triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Yaş grupları bağımsız değişkeni ile triatlon sporundan beklentiler ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p≤0,05) (Tablo 4.10.).

Tablo 4.11. Eğitime göre triatlon sporuna başlama nedenleri ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	OÖ(n=20) X±SS	YÖ (n=20) X±SS	t	p
Anne, baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi	3,95±1,32	3,65±1,53	0,66	0,51
Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi	2,90±1,37	3,50±1,50	-1,32	0,20
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	2,50±1,28	3,25±1,41	-1,76	0,09
Beden Eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisi	1,85±1,31	2,40±1,47	-1,25	0,22
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	2,10±1,29	2,15±1,42	-0,12	0,91
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	2,30±1,17	2,05±1,28	0,64	0,52
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	3,30±1,38	3,80±1,44	-1,12	0,27
Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,65±1,46	3,35±1,53	0,63	0,53
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	4,35±1,14	4,35±1,18	0,00	1,00
Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	3,05±1,64	3,25±1,55	-0,40	0,69

OÖ: Orta Öğretim, YÖ: Yüksek Öğrenim

Eğitim değişkenine göre yapılan “t” testinde; triatlon sporuna başlama nedenleri ile eğitim kademeleri arasında, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre, triatlon sporuna başlama nedenlerinin orta öğretim ve yüksek öğrenim eğitim düzeyleri ile herhangi bir sebep-sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.11.).

“H₃: Milli takım triatlon sporcularının eğitim durumlarının triatlon sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi; elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Eğitim düzeyi bağımsız değişkeni ile triatlon sporuna başlama nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p ≤0,05) (Tablo 4.11.).

Tablo 4.12. Eğitime göre triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	OÖ(n=20) X±SS	YÖ (n=20) X±SS	t	p
Maddi gelir artırmak	2,05±1,43	2,00±1,41	0,11	0,91
Triatlon sporunu sevmek	4,65±0,67	4,65±0,59	0,00	1,00
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	4,40±1,05	4,40±0,88	0,00	1,00
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	4,30±1,17	4,15±1,14	0,41	0,68
Spor yaparak sağlıklı olmak	4,45±1,15	4,45±0,76	0,00	1,00
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilip ve sayılmak	4,05±1,28	4,15±0,93	-0,28	0,78
Başarı kazanmaktan zevk duymak	4,75±0,55	4,50±0,69	1,27	0,21
Yeni ülkeler görmek	3,90±1,52	4,35±0,93	-1,13	0,27
Gerçek mutluluğu triatlon sporunda bulmak	3,65±1,42	3,95±1,15	-0,73	0,47

OÖ: Orta Öğretim, YÖ: Yüksek Öğrenim

Eğitim değişkenine göre yapılan “t” testinde; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile eğitim düzeyleri arasında, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerinin, orta öğretim ve yüksek öğrenim eğitim düzeyleri ile herhangi bir sebep-sonuç ilişkisi yoktur (Tablo 4.12.).

“H₆: Milli takım triatlon sporcularının eğitim durumlarının triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Eğitim düzeyi bağımsız değişkeni ile triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (p ≤0,05) (Tablo 4.12.).

Tablo 4.13. Eğitime göre triatlon sporundan beklentiler ile ilgili farklar.

Ölçek Maddeleri (n=40)	OÖ(n=20) X±SS	YÖ (n=20) X±SS	t	p
Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak	4,05±1,19	4,20±1,06	-0,42	0,68
İyi bir fiziki görünümüne sahip olmak	4,00±1,17	4,30±0,86	-0,92	0,36
Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek	3,70±1,30	4,35±0,75	-1,94	0,06
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,50±1,50	3,75±1,45	-0,54	0,60
Triatlon sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak	3,25±1,71	2,45±1,23	1,69	0,10
Antrenör olmak	3,00±1,17	3,65±1,53	-1,51	0,14
Beden eğitimi öğretmeni olmak	2,05±1,19	3,53±1,65	-3,22	0,00
Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek	3,00±1,49	2,95±1,64	0,10	0,92
Milli takım sporcusu olmak	4,70±0,57	4,70±0,98	0,00	1,00
Herkesçe tanınan bir sporcu olmak	4,20±1,32	4,30±1,17	-0,25	0,80

OÖ: Orta Öğretim, YÖ: Yüksek Öğrenim

Yapılan “t” testine göre; milli takım triatloncularının “Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek” sorusuna, orta öğretim düzeyinde eğitim alan sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapması 3,70±1,30 iken, yüksek öğrenim düzeyinde eğitim alan sporcuların ortalaması ve standart sapması 4,35±0,75 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,05). Bu sonuç, yüksek öğrenim düzeyinde eğitim alan sporcuların triatlon sporundan beklentileri konusunda, spor yapan popüler biri olarak çevreyle ilişkileri sürdürmek beklentisinden, orta öğretim düzeyinde eğitim alan sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.13.).

Yapılan “t” testine göre; milli triatletlerin “Beden eğitimi öğretmeni olmak” sorusuna, orta öğretim düzeyinde eğitim alan sporcuların verdikleri cevapların ortalaması ve standart sapması 2,05±1,19 iken, yüksek öğrenim düzeyinde eğitim alan sporcuların ortalaması ve standart sapması 3,53±1,65 olarak belirlenmiş ve aralarındaki fark, anlamlı bulunmuştur (p=0,00). Bu sonuç, yüksek öğrenim düzeyinde eğitim alan sporcuların triatlon sporundan beklentileri konusunda, beden

eğitimi öğretmeni olmak beklentisinden, orta öğrenimde eğitim alan sporculara göre daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Tablo 4.13.).

“H₉: Milli takım triatlon sporcu eğitim durumlarının triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen p değerlerine göre ret edilmiştir. Eğitim düzeyi bağımsız değişkeni ile triatlon sporundan beklentiler ölçeği arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p \leq 0,05$) (Tablo 4.13.).

Tablo 4.14. Sporcuların spora başlama nedenleri ile spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri ölçekleri arasındaki korelasyon analizi.

		Triatlon sporuna başlama nedenleri	Triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri
Triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri	r	0,21	
	p	0,20	-
Triatlon sporundan beklentileri	r	0,24	0,495**
	p	0,14	0,00

**p=0,001

Yapılan korelasyon analize göre; ölçekler arası anlamlı ilişki düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, sorgulanan H₁₀, H₁₁, H₁₂ hipotezlerinin sonuçları aşağıdaki gibidir:

“H₁₀: Milli takım triatlon sporcularının triatlona başlama nedenleri ile triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen $p=0,20$ değerine göre ret edilmiştir. Ölçekler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (Tablo 4.14.).

“H₁₁: Milli takım triatlon sporcularının triatlona başlama nedenleri ile triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen $p=0,14$ değerine göre ret edilmiştir. Ölçekler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (Tablo 4.14.).

“H₁₂: Milli takım triatlon sporcularının triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile triatlon sporundan beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi, elde edilen $p=0,00$ değerine göre kabul edilmiştir. Ölçekler, triatlon

sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ile triatlon sporundan beklentileri arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (Tablo 4.14.).

5. TARTIŞMA

Yapılan araştırmaya göre; sporcunun spora başlama nedenleri, profesyonel olarak yapma durumu ve ilgilendiği spor branşından beklentileri bakımından yapılan değerlendirmeler yapılan diğer araştırmalar ve tespit ile karşılaştırıldığında şu bulgular ortaya çıkmaktadır:

Bu araştırmanın genelinde Türk Milli Takımı'nda yer alan sporcuların demografik özellikleri; genç ve yıldız (14-18 yaş grubu) ve elit (19 yaş ve üzeri) yaş gruplarında profesyonel triatlon sporu ile uğraşmakta olan milli triatlerin bu spora başlama ve triatlon sporundan beklentileri üzerine yapılan araştırma ile incelenmiştir. Araştırmaya katılan sporcuların %40'nın kadın, %60'ının erkek sporcu ve %50'si orta öğretim, %50'si yüksek öğretim düzeyinde eğitim almakta olan öğrenciler oldukları saptanmıştır.

Triatlona başlama nedenlerine göre kullanılan ölçek sonuçları;

Milli triatletlerin “Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %22,5'i “hiç” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan benzer çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlona başlamada sporcuların üzerinde, arkadaş ve akran grubu tarafından yapılan yönlendirmenin etkili olmadığı görülmektedir. Yaş gruplarına göre sporcular karşılaştırıldığında; yaşadığımız çevrenin spora yönlendirmedeki etkileri açısından farklılık bulunmuştur. Genç ve yıldız yaş grubu sporcuların triatlona başlama konusunda, arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisinin ‘hiç’ olmadığını sonucuna varılmıştır (Tablo 4.8.).

Araştırmamıza benzeyen çalışmalar incelendiğinde; “Sporcuların Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler Üzerine Bir Araştırma” araştırması ile “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler” araştırmalarında da benzer sonuçlar saptanmıştır. Bu sonuca göre; triatlona başlama nedeni olarak elde edilen “Arkadaş ve akran grubunun spora

başlamadaki hiç etkisinin olmaması” durumu genellenebilir bir yargıdır (Karaküçük ve Yetim, 1997; Görücü, 2001).

Milli triatletlerin “Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %27,5’i “çok fazla” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlona başlamada sporcuların üzerinde yakın çevredeki bir antrenör tarafından yapılan yönlendirmenin fazla düzeyde etkili olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, yakın çevredeki bir antrenörün spora yönlendirmedeki etkileri açısından farklılık bulunmuştur. Kadın sporcuların triatlona başlama konusunda, yakın çevredeki bir antrenörden, erkek sporculara göre daha fazla etkilendiğini sonucuna varılmıştır (Tablo 4.5.).

Literatürde yapılan benzer çalışmalara, daha önce yapılan “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar” araştırması ile “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre, triatlona başlama nedeni olarak elde edilen “Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki fazla düzeyde etkisinin olması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Karaküçük ve Yetim, 1997; Yıldırım ve Sunay, 2009).

Triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerine göre kullanılan ölçek sonuçları;

Milli triatletlerin “Maddi gelir artırmak” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %52,5’i “hiç” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında sporcuların maddi geliri artırmak yönlendirmesinin etkili olmadığı görülmektedir. Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, maddi geliri arttırmanın spora yönlendirmedeki nedenleri açısından farklılık bulunmuştur. Erkek sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda maddi geliri artırmak düşüncesi, kadın sporculara göre, hiç neden olarak görmedikleri sonucuna varılmıştır (Tablo 4.5.).

Benzer sonuçlar, daha önce yapılan “Samsun İlinde Tenis Sporu İle Uğraşanların Bu Sporu Seçme Sebeplerinin Araştırılması” araştırması ile “9-14 Yaşındaki Çocukların Spora Katılım Nedenlerinin Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği)” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak elde edilen “Maddi geliri artırmanın hiç etkisinin olmaması” durumu genellenebilir bir yargıdır (Kazak, 2007; İmamoğlu, 2009).

Milli triatletlerin “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %57,5’i “çok fazla” seçeneğini tercih ettikleri görülürken bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek yönlendirmesinin çok fazla düzeyde etkili olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmenin spora yönlendirmedeki nedenleri açısından farklılık bulunmuştur. Kadın sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek düşüncesi erkek sporculara göre çok fazla neden olarak gördükleri sonucuna varılmıştır (Tablo 4.5.).

Benzer sonuçlar, daha önce yapılan “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler” araştırması ile “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre; triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak elde edilen “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmenin çok fazla etkisinin olması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Görücü, 2001; Sunay ve Saracaloğlu, 2003).

Milli triatletlerin “Yeni ülkeler görmek” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun %60’ı “çok fazla” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında, yeni ülkeler görmek yönlendirmesinin çok fazla düzeyde etkili olduğu görülmektedir.

Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, yeni ülkeler görmenin spora yönlendirmedeki nedenleri açısından farklılık bulunmuştur. Kadın sporcuların triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri konusunda, yeni ülkeler görmek düşüncesi, erkek sporculara göre çok fazla neden olarak gördükleri sonucuna varılmıştır (Tablo 4.5.).

Araştırmamıza benzer sonuçlar, daha önce yapılan “Sporcuların Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etken Olan Faktörler Üzerine Bir Araştırma” araştırması ile “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak elde edilen “Yeni ülkeler görmenin çok fazla etkisinin olması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Karaküçük ve Yetim, 1997; Yıldırım ve Sunay, 2009).

Triatlon sporundan beklentilere göre kullanılan ölçek sonuçları; Milli triatletlerin “Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek” sorusuna verdikleri cevapların arasında, çoğunluğun %40’ı “çok fazla” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporundan beklentileri arasında çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek yönlendirmesinin, çok fazla düzeyde etkili olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına ve eğitim alınan kuruma göre sporcular karşılaştırıldığında, çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmenin, triatlona yönlendirmedeki beklentileri açısından farklılık bulunmuştur. Elit yaş grubu (19 yaş ve üzeri) sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda, çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek yargısından genç ve yıldız yaş grubu (14 - 18 yaş grubu) sporculara göre, çok fazla beklentide oldukları sonucuna varılmıştır (Tablo 4.10.). Yüksek öğrenim kurumlarında eğitim alan sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda, spor yapan popüler biri olarak çevreyle ilişkileri sürdürmek beklentisinden, orta öğrenim kurumlarında eğitim alan sporculara göre çok fazla beklentide oldukları sonucuna varılmıştır (Tablo 4.13.).

Literatür incelendiğimizde; geçmişte yapılan “Samsun İlinde Tenis Sporu İle Uğraşanların Bu Sporu Seçme Sebeplerinin Araştırılması” araştırması ile “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve

Beklentileri” araştırmasında da benzer sonuçlar saptanmıştır. Bu sonuca göre; triatlon sporundan beklentileri olarak elde edilen “Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmenin fazla düzeyde etkisinin olması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (İmamoğlu, 2009; Yıldırım ve Sunay, 2009).

Milli triatletlerin “Antrenör olmak” sorusuna verdikleri cevapların arasında, çoğunluğun %25’i “fazla” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporundan beklentileri arasında antrenör olmak yönlendirmesinin fazla düzeyde etkili olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre sporcular karşılaştırıldığında; antrenör olmanın triatlona yönlendirmedeki beklentileri açısından farklılık bulunmuştur. Elit yaş grubu sporcuların, triatlon sporundan beklentileri konusunda, antrenör olmak yargısına göre fazla beklentide oldukları sonucuna varılmıştır (Tablo 4.10.).

Geçmişte yapılan araştırmamıza benzeyen araştırmalar incelendiğinde “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar” araştırması ile “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre, triatlon sporundan beklentileri olarak elde edilen “Antrenör olmanın fazla düzeyde etkisinin olması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Sunay ve Saracaloğlu, 2003; Yıldırım ve Sunay, 2009).

Milli triatletlerin “Beden eğitimi öğretmeni olmak” sorusuna verdikleri cevapların arasında, çoğunluğun %32,5’i “hiç” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporundan beklentileri arasında, beden eğitimi öğretmeni olmak yönlendirmesinin etkili olmadığı görülmektedir. Yaş gruplarına ve eğitim alınan kuruma göre sporcular karşılaştırıldığında, beden eğitimi öğretmeni olmanın triatlona yönlendirmedeki beklentileri açısından farklılık bulunmuştur. Elit yaş grubu sporcuların triatlona sporundan beklentileri konusunda Beden eğitimi öğretmeni olmak beklentisinden genç ve yıldız yaş grubu sporculara göre hiç beklentide olmadıkları sonucuna varılmıştır (Tablo 4.10.). Yüksek öğrenim kurumlarında eğitim alan sporcuların, triatlona sporundan beklentileri konusunda, beden eğitimi

öğretmeni olmak beklentisinden, orta öğretimde eğitim alan sporculara göre hiç beklentide olmadıkları sonucuna varılmıştır (Tablo 4.13.).

Literatürde yapılan araştırmamıza benzer çalışmalarda “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler” araştırması ile “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelen Unsurlar” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre, triatlon sporundan beklentileri olarak elde edilen “Beden eğitimi öğretmeni olma beklentisinin hiç etkisinin olmaması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Görücü, 2001; Sunay ve Saracaloğlu, 2003).

Milli triatletlerin “Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek” sorusuna verdikleri cevapların arasında, çoğunluğun %28’i “hiç” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve triatlon sporundan beklentileri arasında, maddi olarak rahat bir yaşam sürmek yönlendirmesinin etkili olmadığı görülmektedir. Cinsiyete göre sporcular karşılaştırıldığında, maddi olarak rahat bir yaşam sürmenin, triatlona yönlendirmedeki beklentileri açısından farklılık bulunmuştur. Erkek sporcuların, triatlona sporundan beklentileri konusunda maddi olarak rahat bir yaşam sürme beklentisinden, kadın sporculara göre hiç beklentide olmadıkları sonucuna varılmıştır (Tablo 4.5.).

Literatürde yapılan araştırmamıza benzer çalışma, daha önce yapılan “9 - 14 Yaşındaki Çocukların Spora Katılım Nedenlerinin Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği)” araştırması ile “Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre; triatlon sporundan beklentileri olarak elde edilen “Beden eğitimi öğretmeni olma beklentisinin hiç etkisinin olmaması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Şimşek, 2005; Kazak, 2007).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Çalışmamıza bakıldığında; Türk Milli Takımı'ndaki triatlon sporcuları ile ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Genç ve yıldız yaş grubu milli triatletlerin arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi bulunmamıştır.
2. Kadın milli triatletlerin yakın çevredeki bir antrenörden etkilenecek spora başladığı sonuçlarına varılmıştır.
3. Triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak, erkek milli triatletlerin maddi gelirlerini arttırmanın triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında görmemektedir.
4. Kadın milli triatletlerin spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmenin triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında gördükleri,

Kadın milli triatletlerin yeni ülkeler görmeyi triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında gördükleri, sonuçlarına varılmıştır.

Ayrıca Milli takım sporcularının triatlona başlama nedenleri, triatlon sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri ve triatlon sporundan beklentilere dair diğer bağımlı değişken yargılarında anlamlı sonuçlar bulunmamış olsa dahi elde edilen bulgular özellikle gerçek mutluluğu yüzme sporunda bulmanın, çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmenin, sporcuların yüzme sporundan beklentilerinde önemli olduğu sonucuna varılmaktadır. Sporcular katıldıkları turnuvalar sayesinde yeni ülkeleri görmeyi istemeleri, spor yaparak iyi bir fiziki görünüme sahip olmak istemeleri ve yüzme sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak istedikleri de ortaya çıkan sonuçlar arasında yer

alırken diğer çalışmalarda ortaya çıkan sonuçlarda yer aldığının aksine triatlon antrenörü olmayı istemektedirler.

6.2. neriler

Bulunan sonuçlara yönelik olarak şu öneriler getirilmiştir:

- Triatlon sporunu özellikle ortaöğretim ğrencilerinde beden eğitimi dersi içinde verilmesi,

- Triatlonu minik öğrencilere tanıtılarak verilecek temel eğitim ardından yetenekli bulunan ğrencilerin TTF ve triatlon klplerine beden eğitimi öğretmenleri tarafından yönlendirilmeleri,

- Öğrencinin triatlon sporu ile tanışması için basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin artırılması,

- Milli duyguların ve milli sporcu olmanın kazanımlarının triatlon sporuna yeni başlayan yaş gruplarına anlatılması ve milli takım sporcusu olma isteğinin artırılması,

- Triatlon sporuna yeni başlayan sporcuların özellikle profesyonel olarak devam ettirmeleri, antrenör olmak, eğitmen olarak yüksek öğrenim görmek beklentilerinin kazanılması için eğitim-ğretim kurumlarında yönlendirme yapılması,

- Bu araştırmadan sonra yapılacak çalışmalara yön vermesi bakımından triatlon sporuna başlama nedenlerinin nitel değişkenler göz önüne alınarak yapılması, subjektif değerlendirilmeler (rneğin; psikolojik, sosyo-demografik ve fiziksel yeterlilik düzeyler) dikkate alınarak yönelmelerindeki birincil etkenler tespit edilerek bu beklentiler doğrultusunda akademik çalışmalar hazırlanabilir.

- Triatlon sporunun profesyonel yapılması amaçlarının ve beklentilerinin ne lde gerçekleştiği takip edilerek sporcuların karşılanamayan beklentileri ile ilgili bireylerin sosyolojik ve psikolojik özelliklerini de içeren çalışmalara yer verilmesi, toplumun spora yönelmesi ve spordan beklentilerinin karşılanma düzeylerinin

artırılması, bireylerin triatlon spor etkinliklerine katılımlarını artırmadaki önemi üzerine çalışmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

Alanya Belediyesi. <http://alanyacup.com/B/9/8/Genel-Bilgi>. Erişim tarihi: 15 Ekim 2018.

Amman MT. *Kadın ve Spor*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2000:45-56.

Amman MT. *Spor ve Toplumsal Cinsiyet: Genel Bir Bakış*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005:17-54.

Ardahan F. Bireyleri Rekreatif Spor Etkinliklerine Motive Eden Faktörlerin REMM Ölçeğini Kullanarak Çeşitli Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi: Antalya örneği. *Pamukkale J Sport Sci*. 2013, 4(2):1-15.

Atay M, Öcalan M. *Futbol Seyircileri Üzerine Genel Değerlendirmeler Sporda Sosyal Alan Çalışmaları*, (Ed., Ramazanoğlu F.), İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2008:31-39.

Ayan D, Özbay G, Erkal M. *Sosyolojik Açıdan Spor*, 3. Baskı. İstanbul: Der Yayınları, 1998:13-27.

Azmi YA. *Sosyoloji ve Spor*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2006:79-80.

Balcıoğlu İ. *Sporun Sosyolojisi ve Psikolojisi*, İstanbul: Bilge Yayıncılık, 2003:12-53.

Baumann S. Applied Sports Psychology. Çeviri: İkizler HC., Özcan AO. *Uygulamalı Spor Psikolojisi*. İstanbul: Alfa Yayıncılık, 1994:4.

Bayraktar B, Sunay H. *Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Voleybol Sporuna Yönelmelerine Neden Olan Unsurlar İle Beklentileri*, 8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı, Antalya, Kasım 2004:17-24, 78.

Beğen A. Genç ve Elit Triatletlerde Bisiklet Egzersizi Sonrasında Dengenin Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2008.

Biddle SJH, Fuchs R. Exercise Psychology: A View from Europe. *Psychology of Sport and Exercise*, 2009, 10(4):410-419.

Bilgin U, Çetin E, Pulur A. *Relation Between Fat Distribution and Pulmonary Function in Triathletes*. Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport/Science, Movement and Health, 2009:5-13.

Bulut E. Kütahya'da Halkın Spora Yönlendirilmesi Açısından Öncelikli Spor Branşlarının Belirlenmesi ve Spor İmkânlarının Değerlendirilmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2003.

Burke ER. Proper fit of the bicycle. *Clinics in Sports Medicine*, 1994, 13:1-14.

- Crandall R. Motivations for leisure. *J Leisure Research*, 1980, 12(1):45-54.
- Dever A. *Spor Sosyolojisi*. İstanbul: Başlık Yayınları, 2010:19.
- Doğan O. *Spor Psikolojisi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2006:54-58.
- Dönmezler İ. *Eğitim Psikolojisi, Gelişim ve Öğrenme*. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları, 1997:23-27.
- Duda JL, White SA. Goal orientations and beliefs about the causes of sport success among elite skiers. *The Sport Psychologist*, 1992, 6(4):334-343.
- Fişek K. *Sporun Anatomisi*, İstanbul: YGS Yayınları, 2003:12-78.
- Fox CK, Barr-Anderson D, Neumark-Sztainer D, Wall M. Physical activity and sports team participation: Associations with academic outcomes in middle school and high school students. *J Sch Health*, 2011, 80(1):31-37.
- Gezer E. Halkoyunları Eğiticileri ve Oyuncularının Halk Oyunlarına Yönelme Nedenlerinin Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, 2002.
- Gill DL, Williams L, Dowd DA, Beaudoin CM, Martin JJ. Competitive orientations and motives of adult sport and exercise participants. *J Sport Behavior*, 1996, 19(4):307-318.
- Görgülü R. Sporda duygusal zeka envanteri'nin uyarılma çalışması. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Dergisi*, 2015, 1(2):83-94.
- Görücü A. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etken Olan Faktörler. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, 2001:14-46.
- Hauswirth C, Lehenaff D, Dreano P, Savonen K. Effects of cycling alone or in sheltered position on subsequent running performance during a triathlon. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 1999, 31(4):599-604.
- Huberty JL, Ransdell LB, Sidman C, Flohr JA, Shultz B, Grosshans O, Durrant L. Explaining long-term exercise adherence in women who complete a structured exercise program. *Res Quarterly for Exercise and Sport*, 2008, 79(3):374-384.
- İkizler HC. *Spor, Sağlık ve Motivasyon*. Alfa Yayınları, İstanbul, 1991:37-38.
- İkizler HC. *Sporda Sosyal Bilimler*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2000:61-62.
- İmamoğlu R. Samsun İlinde Tenis Sporu İle Uğraşanların Bu Sporu Seçme Sebeplerinin Araştırılması. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2009.
- İnal AN. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2006:48-49.

Karaküçük S, Yetim A. Sporcuların spor yapma amaçları ve spora yönlendirilmelerinde etken olan faktörler üzerine bir araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1997, 2(1):71-79.

Kazak ÖO. 9-14 Yaşındaki Çocukların Spora Katılım Nedenlerinin Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku (Sağlık Hukuku) Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2007.

Kılıçgil E. *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Ankara: Bağırhan Yayinevi, 1998:34-56.

Kılıç M. *Etnisite ve Spor*, İstanbul: Doğu Kütüphanesi, 2012:9-32.

Koç S. *Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005:19-60.

Küçük V, Koç H. Psiko-Sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2004, 10:131-141.

Küçük V. *Türkiye’de Bayan Futbolunun Sosyokültürel Açından Değerlendirilmesi*. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, Kongre Kitapçığı, 27-29 Ekim 2002:21-35.

McPherson BD, Curtis JE, Loy JW. *The Social Significance of Sport: An Introduction to the Sociology of Sport*, Human Kinetics, Illinois, 1989:8.

Mengütay S. *Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005:33-91.

Mora J. *Triathlon 101: Essentials for Multisport Success*. ABD: Human Kinetics, 1999:12-39.

Okuyucu C, Ramazanoğlu F, Ulusoy T, Beyleroğlu M, Geri S. Futbol Seyircileri Üzerine Genel Değerlendirmeler. İçinde: *Sporda Sosyal Alan Çalışmaları*, Ramazanoğlu F. (Çeviri editörü). İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2008:13-19.

Öztürk F. *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*, Ankara: Bağırhan Yayinevi, 1998:15-23.

Pancarlı ŞM. Memelilerde Üreme: Dişi Üreme Fizyolojisi. İçinde: *Dukes Veteriner Fizyoloji*, Yıldız S, (Çeviri editörü). Dukes Veterinary Physiology, Thompson FN, Reece WO (Ed). 12. Baskı, Malatya, Medipres, 2008:677-703.

Pridgeon L, Grogan S. Understanding exercise adherence and dropout: an interpretative phenomenological analysis of men and women’s accounts of gym attendance and non-attendance. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 2012, 4(3):382-399.

Ramazanoğlu F, Altungül O, Özer A. *Rekreasyon Faaliyetlerinin Sportif Uygulamaları Yönünden Önemi*. Ramazanoğlu F. (Çeviri editörü). İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2008:59-66.

Rhea DJ, Martin S. Personality trait differences of traditional sport athletes, bullriders, and other alternative sport athletes. *Int J Sports Science & Coaching*, 2010, 5(1):75-85.

Ricard M, Miller M, Hills-Meyer P, Michael TJ. The effects of bicycle frame geometry on muscle activation and power during a wingate anaerobic test. *J Sports Science & Medicine*, 2006, 5(1):25-32.

Roberts GC, Treasure DC. *Advances in Motivation in Sport and Exercise*. Human Kinetics, 3rd ed., Australia, 2012:43-55.

Rowe D. *Popular Cultures*. Çeviri: Küçük K. *Popüler Kültürler*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1996:17-41.

Sunay H, Saracaloğlu AS. Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelen unsurlar. *Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2003, 1(1):43-48.

Sunay H. *Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi*. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, 27-29 Ekim 2002, Kongre Kitapçığı, 6-29.

Swanepoel E, Surujlal J, Dhurup M. Attitude Towards Sport and Physical Activity, Self-Esteem, Life Satisfaction Relationships and Variations in Terms of Gender: Perspectives from University Students: Physical Activity and Health. *African J for Physical Health Education, Recreation and Dance*, 2015, 21(Supplement 1):14-28.

Şimşek D. Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, 2005.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı. <https://sgm.gsb.gov.tr/Public/images/SGM/Federasyon/Yarisma%20Yonergesi.pdf>. Erişim tarihi: 13 Ekim 2018.

Trost SG, Owen N, Bauman AE, Sallis JF, Brown W. Correlates of adults’ participation in physical activity: Review and Update. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 2002, 34(12):1996-2001.

Türkiye Triatlon Federasyonu, <http://www.triatlon.org.tr>, Erişim tarihi: 10 Aralık 2018.

Türkiye Triatlon Federasyonu. <http://www.triatlon.org.tr/triatlon-nedir-nasil-yapilir.html>, Erişim tarihi:13 Ekim 2018.

Türkiye Triatlon Federasyonu. https://www.triathlon.org/docs/downloads/Competition_Rules_2006_10a.pdf?ts=1219209707 . Erişim tarihi: 14 Ekim 2018.

Ünsal B, Ramazanoğlu F. Spor medyasının toplum üzerindeki sosyolojik etkisi. *JRET Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2013, 2(1):36-46.

Voight D. Sports Sociology. Çeviri: Atalay A. (Çeviren). *Spor Sosyolojisi*, İstanbul: Alkım Yayınevi, 1998:3-11.

Weiss M, Chaumeton N. Motivational orientations in sport. *Advances in Sport Psychol*, 1992:61-99.

Yaşar H. Demografik faktörler ve kişiliğin girişimcilik niyetine etkisi: spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Ege Akamedik Bakış Dergisi/Academic Review Özel Sayı*, 2011, 12:21-28.

Yıldırım Y, Sunay H. Türkiye’de performans tenisi yapan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2009, 7(3):103-109.

Yıldız M. Spor ve fiziksel etkinlik hizmetleri: Geniş bir sınıflama. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2009, 22(12):1-10.

EK-1. ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER	
Adı Soyadı	: Seda ÖZTÜRK
Doğum tarihi	: 01.03.1992
Doğum yeri	: Balıkesir/Altıeylül
Medeni hali	: Bekar
Uyruğu	: T.C.
Adres	: Gümüşçeşme Mahallesi, 2.Kavaklı Sok., No:3, Kat: 3 BALIKESİR
Tel	: 0506 260 36 83
E-mail	: bike_seda@hotmail.com
EĞİTİM	
Lise	: Balıkesir Lisesi (2010)
Lisans	: Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, (2010 – 2014)
Yüksek lisans	: Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı (2014 – Devam ediyor)
YABANCI DİL BİLGİSİ	
İngilizce	: ----

EK-2. TRIATLON SPORUNA BAŞLAMA İLE BEKLENTİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERE AİT ANKET FORMU

TÜRK MİLLİ TAKIMINDA YER ALAN TRIATLONCULARIN TRIATLON SPORUNA BAŞLAMA NEDENLERİ

Sevgili Sporcular;

Bu anket, “Türk milli takımında yer alan sporcuların triatlon sporuna başlama nedenleri” isimli Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yüksek Lisans tez çalışması için uygulanmaktadır.

Sizlere doldurmanız için verilen bu anket formu sizin triatlon sporuna başlama nedenlerinizi ve triatlon sporuyla ilgili beklentilerinizin saptanmasına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Anketin amacı yapmakta olduğunuz triatlon sporuna başlama nedenlerinizi ve triatlon sporuna ait beklentilerinizin saptanmasını sağlayarak, bu branşı sürdüren siz sporcularımızın ne amaçla bu sporu yaptığınızı belirlemektir.

Aşağıda cevaplamanız için sunulan sorulara 1 ile 5 arasında bir değerlendirme yapmanız gerekmektedir. “1” en düşük “5” ise işaretleyebileceğiniz en yüksek notu göstermektedir. Soruları dikkatli okuyarak maddelerde açıklanan bilgilere göre size uygun olan seçeneği kutucuğa “X” işareti koyarak işaretleyiniz.

1= Hiç 2=Az 3=Orta 4=Fazla 5=Çok Fazla

Gösterdiğiniz ilgi için teşekkürler...

A- KİŞİSEL BİLGİLER

Ad Soyad: .....

Yaş: .....

Cinsiyetiniz (1) Kadın (2) Erkek

Eğitim Durumunuz

(1) Ortaöğretim (2) Yüksek Öğrenim

B - TRIATLON SPORUNA BAŞLAMA İLE BEKLENTİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

I - BÖLÜM: Triatlon Sporuna Başlamanızda Sizi Teşvik Eden Unsurları Etkililik Derecelerine Göre Belirtiniz.

Triatlon Sporuna Başlama Nedenleri	1	2	3	4	5
1. Anne, baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi					
2. Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi					
3. Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi					
4. Beden Eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisi					
5. Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi					
6. Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi					
7. Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi					
8. Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi					
9. Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi					
10. Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi					

II - BÖLÜM: Triatlon Sporuyla Profesyonel Biçimde Uğraşma Nedeni Olarak Aşağıdaki Maddelerden Hangisi Ne Derece Etkili Oldu?

Triatlon sporuyla profesyonel biçimde uğraşma nedenleri		1	2	3	4	5
1.	Maddi gelir artırmak					
2.	Triatlon sporunu sevmek					
3.	Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak					
4.	Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek					
5.	Spor yaparak sağlıklı olmak					
6.	Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilip ve sayılmak					
7.	Başarı kazanmaktan zevk duymak					
8.	Yeni ülkeler görmek					
9.	Gerçek mutluluğu triatlon sporunda bulmak					

III-BÖLÜM: Triatlon Branşında İleride Olmasını Beklediğiniz Beklentiler En Çok Aşağıdaki Seçeneklerden Hangisine Uymaktadır?

Triatlon sporundan beklentiler		1	2	3	4	5
1.	Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak					
2.	İyi bir fiziki görünüme sahip olmak					
3.	Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek					
4.	İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek					
5.	Triatlon sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak					
6.	Antrenör olmak					
7.	Beden eğitimi öğretmeni olmak					
8.	Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek					
9.	Milli takım sporcusu olmak					
10.	Herkesçe tanınan bir sporcu olmak					